

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор КУ Сумський НВК № 16 СМР
О.С. Позняк
31.08.2021 року

Річний план

Комунальної установи

Сумський навчально-виховний комплекс №16

«Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів-
дошкільний навчальний заклад»

Сумської міської ради

на 2021-2022 навчальний рік

Схвалено
на засіданні педагогічної ради
протокол № 10 від 31.08.2021

Голова педагогічної ради,
директор закладу

_____ О.С. Позняк

Зміст

Аналіз результатів освітньої роботи за 2020-2021 навчальний рік.....	3
Напрямок I. Освітнє середовище закладу освіти.....	40
1.1. Забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці.....	40
1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації.....	50
1.3. Формування інклюзивного, розвивавального та мотивуючого до навчання освітнього середовища.....	54
Напрямок II. Система оцінювання здобувачів освіти.....	58
2.1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень.....	58
2.2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти.....	60
2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до само оцінювання.....	61
Напрямок III. Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти.....	63
3.1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти.....	63
3.2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників.....	66
3.3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти.....	66
3.4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності.....	68
Напрямок IV. Управлінські процеси закладу освіти.....	69
4.1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань.....	69
4.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм.....	71
4.3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників.....	71
4.4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою.....	74
4.5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності.....	76
Напрямок V. Робота дошкільного підрозділу.....	78
5.1. Структура колегіального управління.....	78
5.2. Методична робота з кадрами.....	79
5.3. Діяльність методичного кабінету.....	82
5.4. Адміністративно-господарська робота.....	83
6. Організаційно-педагогічна діяльність.....	86
7. Внутрішня система оцінювання якості.....	90
Додаток 1. План виховної роботи на 2021-2022 навчальний рік.....	96
Додаток 2. План роботи бібліотеки на 2021-2022 навчальний рік.....	123

Аналіз результатів освітньої роботи за 2020-2021 навчальний рік

Діяльність комунальної установи Сумський навчально-виховний комплекс № 16 імені Олексія Братушки «Загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Сумської міської ради (далі - КУ Сумський НВК № 16 СМР) в 2020-2021 навчальному році була спрямована на виконання Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про мови», Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки, Концепції профільного навчання в старшій школі, Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, Концепції інклюзивної освіти, Державних стандартів початкової, базової та повної загальної середньої освіти, Базового компонента дошкільної освіти, Концепції Нової української школи, державних, регіональних, міських освітніх програм, наказів та листів Міністерства освіти і науки України, Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації, управління освіти і науки Сумської міської ради, тощо.

За 2020-2021 навчальний рік завдяки зусиллям адміністрації, педагогічного, технічного, батьківського та учнівського колективів в закладі загальної середньої освіти зроблено багато для поліпшення умов навчання та виховання здобувачів освіти та покращення умов праці працівників закладу.

Заклад загальної середньої освіти функціонує за адресою: м. Суми, вул. Шишкіна, 12, у триповерховій будівлі з 1964 року. Проектна потужність закладу освіти - 480 місць. Будівля відповідає комплекту технічної документації. Загальний стан інженерних мереж задовільний та відповідає санітарним вимогам. Заклад є юридичною особою, який здійснює освітню діяльність відповідно до Статуту. Заклад освіти працює в одну зміну за п'ятиденним робочим тижнем. Мова навчання – українська. Структура навчального року відповідає Режиму роботи КУ СНВК № 16 СМР та розподілена за семестрами, тривалість канікул регламентується документами МОН України та встановлюється в межах часу, передбаченого освітньою програмою та навчальними планами. В закладі створено належні умови для надання освітніх послуг дітям дошкільного та шкільного віку, які проживають у закріпленому за закладом мікрорайоні Добровільний.

Головною метою КУ Сумський НВК № 16 СМР у 2020-2021 навчальному році було забезпечення дітей, закріпленого рішенням виконавчого комітету Сумської міської ради від 11.02.2020 № 72 території обслуговування, доступною та якісною освітою на засадах демократизації освіти, соціального захисту учасників освітнього процесу, всебічного розвитку кожної дитини, сприяння реалізації її духовного, фізичного, інтелектуального потенціалу, формування соціально-орієнтованої, адаптованої та творчої особистості дитини з усвідомленою громадською позицією та почуттям національної самосвідомості; підготовка здобувача освіти до майбутнього професійного самовизначення; впровадження інклюзивного та інтегрованого навчання, оновлення матеріально-технічної та навчально-методичної бази закладу.

Завдання КУ Сумський НВК № 16 СМР як закладу загальної середньої освіти:

- створення механізму внутрішнього управління на основі поваги, довіри, успіху з метою зростання кадрового забезпечення закладу шляхом підвищення професійної компетенції педагогів;

- залучення батьків, громадськості до активної участі в розвитку освіти;

- оптимізація освітнього процесу з метою подолання негативних впливів на здоров'я дитини;

- створення комфортного освітнього середовища для розвитку дитини;

- створення умов для формування індивідуальних освітніх маршрутів учнів в умовах профільної освіти та в роботі з обдарованими учнями тощо.

На виконання Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту», Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 року № 684, керуючись ст. 32, 52, ч.6 ст. 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», з метою забезпечення реалізації права громадян України на здобуття повної загальної середньої освіти, в закладі організовано роботу щодо 100 % охоплення навчанням дітей шкільного віку та бажаючих дітей дошкільного віку відповідно території обслуговування. Протягом 2020-2021 навчального року адміністрацією здійснювався постійний контроль за збереженням мережі дошкільних груп, класів та контингенту дітей з них. За результатами обліку здобувачів освіти, шляхом створення та постійного оновлення державного реєстру даних протягом 2020-2021 навчального року охоплено навчанням 480 дітей, з них у шкільному відділенні 370 здобувачів освіти у 21 класі, у дошкільному відділенні 110 дітей у 4 групах. Аналіз руху здобувачів освіти упродовж 2020-2021 навчального року свідчить про дієвість та результативність зусиль педагогічного колективу закладу щодо збереження контингенту здобувачів освіти для забезпечення повної загальної середньої освіти. Вибуття дітей із закладу відбувалось з об'єктивних причин, як правило, у зв'язку зі зміною місця проживання.

Продовження навчання випускників 9-х класів (у порівнянні за останні 3 роки) свідчить про стійку тенденцію (у зв'язку із рядом об'єктивних причин та особливостями розташування мікрорайону у місті) більшості випускників до продовження навчання на базі закладу освіти з метою здобуття повної загальної середньої освіти (таблиця 1).

Таблиця 1.

№ з/п	Назва ЗЗСО	Усього випускників	з них навчається	%	у тому числі у:									
					ПТНЗ						ВНЗ I-II р.а.		Не навчаються	
					10 кл.		Усього		з них у групах спеціальної освіти					
					осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%
1	2017-2018 н.р.	16	16	100	12	75	2	12,5	-	-	2	12,5	-	-
2	2018-2019 н.р.	20	20	100	16	80	2	10	-	-	2	10	-	-

3	2019-2020 н.р	27	27	100	18	66,7	4	14,8	-	-	5	18,5	-	-
---	------------------	----	----	-----	----	------	---	------	---	---	---	------	---	---

Освітня робота дошкільного відділення закладу здійснювалася відповідно до нормативних документів та законодавчих актів України: Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства», Базового компоненту дошкільної освіти, указів Президента України та спрямована на розвиток і формування різносторонньої розвиненої особистості дитини. У 2020-2021 навчальному році в дошкільному відділенні виховувалося 114 дітей у 4 групах, які комплектувалися за віковими ознаками:

- 21 дитина раннього віку – 1 група (інклюзивна);
- 26 дітей молодшого дошкільного віку – 1 група;
- 29 дітей групи середнього дошкільного віку 1 група (інклюзивна);
- 38 дітей старшого дошкільного віку – 1 група (інклюзивна).

Режим перебування дітей у дошкільному відділенні:

- 3 групи працювали за 10,5-годинним режимом перебування дітей;
- 1 група працювала за 12-годинним режимом перебування дітей.

У дошкільному відділенні працює 12 педагогічних працівників, для яких постійно проводяться майстер-класи, консультації, семінари, спрямовані на підвищення їх методичної допомоги, що сприяє зростанню якості освітнього процесу.

Освітній процес в дошкільному відділенні здійснюється українською мовою. Головною метою дошкільного відділення закладу є забезпечення реалізації права дітей території обслуговування на здобуття дошкільної освіти, задоволення потреб у психолого-педагогічному супроводі, догляді та оздоровленні дітей, створенні умов для їх фізичного, розумового і духовного розвитку.

Діяльність дошкільного відділення закладу освіти спрямована на реалізацію основних завдань:

- вдосконалення змісту дошкільної освіти засобами інноваційних технологій, інтегративного підходу до організації життєдіяльності дітей;
- впровадження сучасних підходів, форм та методів роботи з педагогами та дітьми згідно вимог Базового компоненту дошкільної освіти;
- здійснення роботи щодо формування здоров'язберігаючої компетентності дітей дошкільного віку шляхом активізації рухового режиму та забезпечення знань, умінь та навичок про здоровий спосіб життя;
- активізація роботи з мовленнєвого розвитку дітей раннього та дошкільного віку шляхом використання інтерактивних методів та технологій;
- підготовка дітей до школи.

В освітньому процесі дошкільного відділення використовуються інноваційні педагогічні технології: елементи методики М. Монтесорі у групі раннього віку, інформаційно-комп'ютерних технологій у всіх дошкільних групах, навчання раннього читання за методикою М. Зайцева у старшій дошкільній групі, технологія ефективного засвоєння інформації А.Г. Чепурного «Мнемотехніка» у середній дошкільній групі, педагогічна спадщина В. Сухомлинського, програма соціально-фінансової освіти «AFLATOT» у групі молодшого дошкільного віку, технологія розв'язання винахідницьких завдань у середній та старшій дошкільних групах, що

дозволяє зробити освітній процес привабливим для дітей, змістовним, поєднати здобуття знань із грою.

Освітньо-виховний процес у дошкільному відділенні здійснюється відповідно вимог Базового компоненту дошкільної освіти в Україні, за Програмою розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей. Вихователі планують роботу за блочно-тематичним принципом та орієнтовним розподілом занять, враховуючи пріоритетні завдання закладу на навчальний рік. У своїй діяльності педагоги керуються сучасними вимогами у навчанні та вихованні дітей дошкільного віку, інструктивно-методичними рекомендаціями, фаховою методичною літературою. Результати своєї діяльності педагоги презентують через відкриті заходи, майстер-класи, на сторінках веб-сайту закладу, у фахових виданнях. Протягом 2020-2021 навчального року адміністрацією закладу здійснювався внутрішній моніторинг компетенцій дітей старшого дошкільного віку та проводилася діагностика дітей молодшого та раннього дошкільного віку. Педагогічний колектив дошкільного відділення прагне бути в авангарді сучасних освітніх тенденцій, тому є учасниками та слухачами вебінарів, тренінгів, науково-методичних конференцій різного рівня.

В дошкільному відділенні закладу у 2020-2021 навчальному році продовжено впровадження інклюзивного навчання - працювало 3 інклюзивні дошкільні групи, у яких виховувалося 7 дітей з особливими освітніми потребами. Педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами забезпечували 3 асистенти вихователя, практичний психолог, фахівці, які проводили корекційно-розвиткові заняття.

В дошкільне відділенні забезпечено співпрацю з родинами вихованців. Батьки є активними учасниками акцій, екскурсій, конкурсів, Тижнів здоров'я, Днів відкритих дверей. В умовах карантинних обмежень у дошкільному відділенні було організувано дистанційні форми роботи: проведено онлайн-конференцію «Особливості освітньо-виховного процесу в умовах карантину», організовано консультування батьків. Під час карантину педагогічні працівники дошкільного відділення приділяли увагу підвищенню фахового рівня, брали участь у вебінарах на порталах Внеосвіта, МСFR Освіта та інші, отримали сертифікати.

Цілеспрямована робота велася педагогічним колективом дошкільного відділення з підготовки старших дошкільників до вступу до школи. У 2021 році підуть до 1-х класів 36 дітей. Для здійснення освітнього процесу з дітьми в дошкільному відділенні закладу створено відповідні умови: обладнано музичну залу, 4 групових приміщення, медичний кабінет, які оснащено сучасними дитячими меблями, ігровим обладнанням, засобами навчання, відділення підключено до мережі інтернет.

Для забезпечення системного підходу до реалізації завдань дошкільної освіти з 2020 року функціонує методичний кабінет, який є науково-методичним осередком для педагогів та батьків. Педагоги дошкільця закладу мають вільний доступ для користування методичними матеріалами та можливість задовольняти свої потреби у професійному самовираженні й самореалізації, саморозвитку та самовдосконаленні.

Протягом чотирьох років порушується питання перед Сумською міською радою щодо виділення коштів на облаштування у дошкільному відділенні спортивної зали. За сприяння депутата Сумської міської ради Вегери О.О. виділено

7
кошти на вересень 2021 року для обладнання спортивної зали для дошкільнят закладу.

Територія дошкільного відділення огорожена, озеленена та зонована для організації розвивального та ігрового простору дошкільних груп, наявний сучасний дитячий майданчик, 3 павільйони, малі архітектурні форми тощо.

Шкільне відділення закладу у 2020-2021 навчальному році включало: 11 класів школи I ступеня, 8 класів школи II ступеню, 2 класи школи III ступеню. Всі 21 класи навчалися в I зміну. Мова навчання – українська, в 1-11 класах вивчалася іноземна (англійська) мова, а з 5 класу введено вивчення другої іноземної мови (німецької).

У зв'язку із подальшим впровадженням у закладі *інклюзивного та інтегрованого навчання* в шкільному відділенні закладу у 2020-2021 навчальному році функціонувало 15 інклюзивних класів, де навчалося 45 учнів з особливими освітніми потребами, 2 інклюзивних групи продовженого дня. Педагогічний супровід учнів з особливими освітніми потребами забезпечували 15 асистентів вчителя, 2 асистента вихователя групи продовженого дня, працівники психологічної служби закладу (практичний психолог, соціальний педагог), логопед, фахівці, які проводили корекційно-розвиткові заняття.

У 2020-2021 навчальному році в КУ Сумський НВК № 16 СМР *індивідуальне навчання* в закладі здійснювалося за сімейною формою та педагогічним патронажем. Педагогічним патронажем було охоплено 6 учнів, які навчалися у 2-В, 5-Б, 6-А, 7-А, 9-Б класах, а сімейною (домашньою) формою навчання – 2 учня, які навчалися у 9-Б та 3-В класах, з них: 4 учні за програмами закладів загальної середньої освіти, 4 – за програмами для дітей із затримкою психологічного розвитку, в т.ч. дві дитини з інвалідністю.

В закладі освіти забезпечено виконання *Закону України «Про мови»* та Державної програми розвитку і функціонування української мови. Заклад функціонує як україномовний, реалізуються заходи щодо впровадження мовного законодавства, проводиться роз'яснювальна робота серед батьків, здобувачів освіти та працівників, щорічно працюють факультативи, індивідуальні заняття з української мови. У закладі створено україномовне освітнє середовище, всі працівники володіють державною мовою. Документація ведеться українською мовою, є куточки державної символіки.

Планування діяльності закладу освіти здійснювалося на основі Концепції розвитку закладу на 2017-2020 рік, річного плану роботи на 2020-2021 навчальний рік, Освітньої програми на 2020-2021 навчальний рік, Правил внутрішнього трудового розпорядку. Заходи річного плану роботи закладу на 2020-2021 навчальний рік, в основному, виконані. Працівники своєчасно ознайомлювалися з нормативними документами. У 2021-2022 навчальному році заклад буде працювати за новими освітніми документами: Стратегією розвитку, Правилами поведінки здобувачів освіти, новим річним планом роботи закладу освіти на 2021-2022 навчальний рік, новою Освітньою програмою та Правилами внутрішнього трудового розпорядку.

У закладі склалась певна *система прийняття управлінських рішень*. Ведуться книги наказів (з основної діяльності, кадрових питань, адміністративно-господарської роботи) та розпоряджень, протоколи засідань (педагогічних та методичних рад, атестаційної комісії), нарад (при директорові, при заступниках

8
директора), зборів (колективу, батьків), інша ділова документація згідно затвердженої номенклатури закладу.

Адміністрація закладу *мотивує і стимулює педагогів* до інноваційної діяльності, ведеться моніторинг творчої активності педагогів та дітей, вивчається досвід роботи кращих учителів, забезпечується контроль за роботою структурних підрозділів. Про ефективність управлінських рішень свідчать результати: щороку зростає кваліфікаційний рівень педагогічних працівників; зміцнюється матеріально-технічна та навчально-методична база; результативність участі закладу у заходах різного рівня достатньо висока.

Забезпечено впровадження *інформаційних технологій* в управлінську діяльність: члени адміністрації активно використовують інформаційно-комп'ютерні технології в інформаційно-аналітичному та довідково-статистичному забезпеченні роботи закладу; оформлюють ділову документацію, електронні плани, таблиці, звіти; створюють банки нормативно-правової документації; забезпечують комп'ютерний збір, обробку та одержання інформації; в закладі використовується статистична звітність, інформації, довідки, аналіз та подання роботи у діаграмах, схемах, таблицях. У роботі бухгалтерії закладу використовуються спеціальні комп'ютерні програми. Усі педагогічні працівники закладу при підготовці конспектів уроків/занять та планів використовують комп'ютерні технології, працює офіційний веб-сайт закладу, електронна пошта, заклад підключено до мережі Інтернет, створено вай-фай зону; кабінети адміністрації, бухгалтерія, бібліотека забезпечена комп'ютерами та засобами друку, створено бази даних педагогів та здобувачів освіти, бібліотечного фонду, матеріальних цінностей закладу. Забезпечено впровадження інформаційних технологій в освітній процес: 90 % навчальних кабінетів та дошкільних груп забезпечено комп'ютерами, в закладі функціонує 4 комп'ютерних класи, які підключено до мережі Інтернет; 11 класів забезпечено мультимедійним обладнанням, в 7 кабінетах встановлено інтерактивні дошки, вчителі на уроках використовують програмне забезпечення з навчальних предметів.

Адміністрацією закладу забезпечено роботу зі *зверненнями громадян* згідно закону України «Про звернення громадян». Директором, заступниками директора з навчально-виховної роботи, вихователями-методистами закладу протягом 2020-2021 навчального році проводився щотижневий прийом громадян згідно затвердженого наказом графіку, який вивішено для ознайомлення на спеціальному стенді та сайті закладу, велися журнали прийому громадян. Членами адміністрації розглянуто 32 звернення громадян (з них 17 звернень до директора закладу). Всі звернення розглянуто вчасно, результати педагогічних розслідувань доведено до громадян.

Головною цінністю закладу освіти є педагоги, їхня фахова майстерність, творчий потенціал, креативність, інноваційність та велика любов до дітей. Адміністрація закладу дотримується норм трудового законодавства, заклад повністю забезпечений *педагогічними кадрами* згідно зі штатними розписами відділень. Підбір і розстановка педагогічних кадрів відповідає завданням закладу, освітній процес забезпечується у повній мірі. Якісний і кількісний склад педагогічного колективу свідчить про виважену роботу адміністрації щодо підбору кадрів. Призначення керівників гуртків, курсів за вибором, факультативів раціональне. При розподілі громадських доручень враховуються особисті якості педагогічних працівників, авторитет в колективі. Розподіл педагогічного навантаження проводиться відповідно до норм трудового законодавства,

9

кваліфікаційної категорії, результативності та досвіду роботи педагогів. Питання розподілу педагогічного навантаження щороку розглядається на спільній нараді адміністрації та профспілкового комітету закладу, обліковується наказом та своєчасно доводиться до відома працівників. Всі педагоги були своєчасно ознайомлені з попереднім та тарифікаційним навантаженням на 2020-2021 навчальний рік. В закладі встановлено щомісячні надбавки та доплати педагогічним працівникам, доплати за облік військовозобов'язаних, надбавки та премії бухгалтерам.

Ефективність освітнього процесу значною мірою залежить від рівня підготовки педагогічних кадрів, налаштованих на активну професійно-компетентну та інноваційно-творчу роботу. Освітній рівень педагогічних працівників закладу дозволяє реалізовувати державну політику в галузі освіти у повному обсязі. Педагогічний колектив має високий фаховий рівень і складає 61 особа, з них 43 % мають вищу та першу кваліфікаційні категорії, 18 % педагогам присвоєно педагогічні звання «учитель-методист» та «старший учитель». Всі педагоги мають вищу фахову освіту, 47 % педагогічного колективу - це молодь. Середній вік педагогічного колективу 33 роки. Двадцять п'ять педагогічних працівників має другу вищу педагогічну освіту. Зростає кількість педагогів, які мають стаж роботи понад 20 років. При наявності вакансій відбувається працевлаштування випускників вищих педагогічних закладів. 25 педагогічних працівників, що складає 43%, закінчили магістратуру, серед них 5 членів адміністрації.

Щороку у травні місяці адміністрація закладу попереджає педагогічних працівників про *попереднє педагогічне навантаження* на наступний навчальний рік та зміну істотних умов праці. Так, наказом по закладу у травні 2021 року всі педагоги ознайомлені з попереднім навантаженням на 2021-2022 навчальний рік, а 4 педагогічних працівники, що становить 3 %, попереджено про зміну істотних умов праці.

Щороку зменшується показник *старіння педагогічних кадрів*. Згідно Закону України «Про освіту» з 01.07.2020 року щороку педагогічні працівники, які отримують пенсію за віком, переводяться на строкові контракти терміном 1 рік, з подальшою можливістю заключення нових строкових трудових договорів на термін 1-3 роки. Так, влітку 2021 року закінчуються строкові договори 2 педагогів пенсійного віку, яким запропоновано укласти нові строкові трудові договори. В травні 2021 року переведено на строкові договори терміном 1 рік двох педагогів-пенсіонерів.

Здійснюються заходи *морального стимулювання* працівників. Протягом 2020-2021 н.р. згідно Положення про преміювання працівників КУ СНВК № 16 СМР за високі показники у роботі здійснювалося преміювання працівників, передбачених системою оплати праці. Виплачено за 2020 рік щорічну грошову винагороду педагогічним працівникам дошкільного та шкільного відділень закладу, а за підсумками 2020 року (за рахунок економії фонду заробітної плати) всі педагогічні та інші працівники закладу освіти отримали щорічну премію. Протягом 2020-2021 н.р. згідно Положення про преміювання працівників КУ СНВК № 16 СМР за високі показники у роботі здійснювалися преміювання працівників як окремий вид заохочення поза межами системи оплати праці, так, за 2020-2021 навчальний рік премійовано одноразовими заохочувальними виплатами до свят 4 працівника, 1

педагог до ювілейної дати, 1 працівник з нагоди професійного свята, з нагоди перемоги в конкурсах – 1 працівника, за результатами роботи – 1 працівника. За багаторічну працю, високий професіоналізм у 2020-2021 навчальному році 12 педагогічних працівників нагороджено Грамотами управління освіти і науки Сумської міської ради.

Адміністрація закладу створює умови для *підвищення професійної компетенції та фахової майстерності* педагогічних працівників. Відповідно до Закону України «Про освіту», Типового положення про атестацію педагогічних працівників та змін до нього (п.1.8), наказів управління освіти і науки Сумської міської ради у закладі проводиться системна робота щодо підвищення кваліфікації педагогів, яка включає підвищення їх кваліфікації при Сумському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти, організацію методичної роботи, самоосвіту, участь у заходах фахової майстерності. У 2020-2021 навчальному році підвищило кваліфікацію 57 педагогічних працівників закладу, що перевищує на 12 % число замовлених. Значна увага приділялась удосконаленню комп'ютерної грамотності педагогів, застосуванню інноваційних освітніх методик, технологій, тренінгових видів навчальних занять, використанню програмних комп'ютерних комплексів, засобів навчання.

Атестація педагогічних працівників у 2020-2021 навчальному році проводилася відповідно до вимог Типового положення про атестацію педагогічних працівників та змінами до нього, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», наказів по закладу та базувалася на принципах відкритості, колегіальності, гуманного ставлення до працівника, об'єктивності та системності оцінювання його педагогічної діяльності. У закладі є нормативно-методична документація, яка регламентує проведення атестації, складено перспективний план атестації педагогічних працівників, створюються сприятливі умови для проведення атестаційного процесу. Адміністрацією закладу вчасно складаються списки учителів, які підлягають атестації; згідно річного плану проводяться засідання атестаційної комісії; проводиться Тиждень педагогічної майстерності вчителів. За результатами атестації педагогічних працівників у 2021 році: 1 - відповідає раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії» та педагогічному званню «старший вчитель», 1 - відповідає раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії» та присвоєно педагогічне звання «старший вчитель», 1 - присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії», 2 - присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії», 1 - відповідає раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст першої категорії», 1 - присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст другої категорії», 1 встановлено 12 тарифний розряд.

Методична робота у 2020-2021 навчальному році в цілому була результативною. Про це свідчить підвищення рівня професійної компетентності педагогів, активне застосування учителями науково-педагогічних знань, передового педагогічного досвіду, інноваційних освітніх технологій в освітньому процесі; залучення учнів до науково-дослідницької роботи, набуття учнями сталих предметних компетентностей, удосконалення їхніх моральних якостей та рівня вихованості. Планування методичної роботи було відображено у річному плані роботи закладу, плані методичної ради, методичного кабінету та здійснювалась на діагностичній основі з урахуванням аналізу роботи закладу та підсумків методичної

роботи за минулий навчальний рік. Колективним органом, який здійснював керівництво та координування методичної роботи в закладі, була науково-методична рада, яка забезпечувала системність, цілісність та послідовність методичної роботи.

У 2020-2021 навчальному році педагогічний колектив розпочав роботу над єдиною науково-методичною проблемою закладу «Формування творчої, успішної, патріотичної особистості шляхом організації рівного доступу до якісної освіти, використання інноваційних педагогічних технологій в умовах педагогіки партнерства». Вчителі приймали участь у проведенні шкільних методичних заходів (методичні тижні), шкільних етапів міських конкурсів. Педагогічний колектив спрямував свою роботу на вдосконалення й осучаснення системи освітньої роботи, модернізацію змісту та форм методичної роботи. У наступному навчальному році керівникам методичних об'єднань потрібно зосередити увагу на розробці власних методичних продуктах, створенні педагогами власних сайтів та блоги. Крім того, потребує оновлення засоби навчання кабінетів природничого циклу.

Педагогічні працівники у 2020-2021 навчальному році поширювали власний педагогічний досвід через друк робіт у фахових періодичних виданнях (таблиця 2).

Таблиця 2.

№ з/п	ПІБ учителя	Посада	Назва статті, методичної розробки	Назва та номер видання
1	Позняк Олена Сергіївна	Директорка закладу, аспірант СДПУ ім. А.С.Макаренко	«Командний підхід педагогічного колективу в організації освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами як складової моделі якісної інклюзивної освіти». – Упорядники Стайко Олена Сергіївна, директорка закладу, та творча група комунальної установи Сумський навчально-виховний комплекс №16 імені Олексія Братушки «Загально-освітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Сумської міської ради. – Суми, 2020. – 21 с.	
2	Глова О.А.	Вчитель хімії	Розробка уроку «Основи еволюційної філогенії і систематики»	https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-dlya-distanciynogo-navchannya-dlya-roboti-z-uchnyami-tema-osnovi-evolyuciyno-filogeni-i-sistematiki-184337.html
			Розробка уроку “Світоглядні і наукові погляди на походження та історичний розвиток життя”	https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-dlya-distanciynogo-navchannya-biologiya-9-klas-tema-svitoglyadni-ta-naukovi-poglyadi-na-pohodzhennya-ta-istorichniy-rozvitok-zhittya-184336.html
			Конспект уроку для дистанційного навчання. Біологія. 9 клас. Основні групи організмів: бактерії, археї, еукаріоти.	https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-dlya-distanciynogo-navchannya-biologiya-9-klas-tema-osnovni-grupi-organizmiv-bakteri-arhe-eukarioti-184332.htm
			Конспект уроку для дистанційного навчання (для роботи з учнями). Тема: «Огляд основних еукаріотичних таксонів».	https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-dlya-distanciynogo-navchannya-dlya-roboti-z-uchnyami-tema-oglyad-osnovnih-eukariotichnih-taksoniv-184316.html
			Конспект уроку для дистанційного навчання (для роботи з учнями). Тема: «Кислоти і основи. Поняття про індикатори».	https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-dlya-distanciynogo-navchannya-dlya-roboti-z-uchnyami-tema-kisloti-i-osnovi-ponyattya-pro-indikator-i-183588.html
			Конспект уроку для дистанційного навчання (для роботи з учнями). Тема:	https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-dlya-distanciynogo-navchannya-dlya-roboti-z-uchnyami-tema-184333.html

		«Кількісний склад розчину. Масова частка розчиненої речовини. Виготовлення розчину».	roboti-z-uchnyami-tema-kilkisniy-sklad-rozchinu-masova-chastka-rozchineno-rechovini-vigotovlennya-rozchinu-183587.html
		Конспект уроку для дистанційного навчання (для роботи з учнями). Тема: «Розчин і його компоненти: розчинник, розчинена речовина»	https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-dlya-distanciynogo-navchannya-dlya-roboti-z-uchnyami-tema-rozchin-i-yogo-komponenti-rozchinnik-rozchinena-rechovina-183582.html
З	Дещенко ЛГ.	Вчитель початкових класів Конспект уроку навчання грамоти «Здоровим бути».	https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-navcanna-gramoti-zdorovim-buti-zvuki-zz-bukva-ze-193322.html

Під керівництвом заступника директора з навчально-виховної роботи Друшляка А.М. у закладі в 2020-2021 навчальному році працювала Школа молодого вчителя, завдання якої - надання необхідної методичної допомоги молодим педагогам Онісімчук Л.О, Чижиченко І.О. в оволодінні методикою викладання навчальних предметів, розвитку вмінь використовувати у роботі досягнення сучасної психолого-педагогічної науки. З метою надання методичної допомоги молододосвідченим учителям закладу у подоланні труднощів, які виникають під час освітнього процесу, у закладі працювала «Школа взаємонавчання» (керівник Феценко Л.Т.), робота якої була спрямована на розвиток професійної компетентності, творчих здібностей молододосвідчених педагогів. Крім того, у роботі із молодими та молододосвідченими педагогами в закладі використовується наставництво, робота у методичних об'єднаннях. Заступнику директора з навчально-виховної роботи Друшляку А.М. у 2021-2022 навчальному році потрібно спрямувати методичну роботу на реалізацію II-го етапу єдиної методичної проблеми закладу освіти; удосконалити роботу щодо поширення передового педагогічного досвіду шляхом друку матеріалів у фахових виданнях; активізувати впровадження інноваційних технологій у освітній процес, орієнтованих на підвищення якості та результативності освітнього процесу; виконання методичних рекомендацій МОН України щодо викладання навчальних предметів; забезпечення впровадження Державних стандартів загальної середньої освіти; здійснення якісної підготовки учнів до всеукраїнських учнівських олімпіад, ДПА та ЗНО; підвищення професійної майстерності та етики поведінки учителів, тощо.

Академічна доброчесність є невід'ємною складовою забезпечення якості освітньої діяльності. Для реалізації політики академічної доброчесності у закладі розроблено та схвалено педагогічною радою Положення про академічну доброчесність. Під час педагогічної діяльності вчителі КУ Сумський НВК №16 СМР діють на засадах академічної доброчесності, інформують здобувачів освіти про правила її дотримання, спонукають учнів до самостійної роботи, заохочують до висловлювання власних думок, уникають завдань, побудованих лише на відтворенні знань.

Відповідно до законодавчих актів щодо карантинних обмежень у зв'язку із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), на виконання постанов Кабінету Міністрів України від 22.04.2020 № 291 «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України», 09 грудня 2020 року № 1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою

запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», постанови Головного Санітарного лікаря України «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 23.04.2021 № 4, Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224) впродовж 2020-2021 навчального року шкільне відділення закладу освіти продовжувало працювати в *дистанційному режимі* з 12.10.2020 по 19.11.2020 року, з 11 січня по 25 січня 2021 року та з 18.03.2021 року по 11.05.2021 року. Освітній процес в синхронному та асинхронному режимах на початку навчального року відбувався на платформі «Google Classroom», а за рішенням педагогічної ради закладу від 20 жовтня 2020 року дистанційне навчання почало відбуватися на платформі «Microsoft TEAMS». Така зміна у дистанційному режимі навчання продемонструвала переваги нової платформи, зокрема, в отриманні аналітичної інформації про активність здобувачів освітніх послуг на дистанційному навчанні на платформі. Щоб позитивно мотивувати учнів до подальшого вивчення навчальних предметів, педагоги використовували наявні на платформі інструменти подачі інформації, урізноманітнювали матеріал через використання гіперпосилань, презентацій, створення медіа продукту, в якому відображена була результативність, через надання спільного доступу до контенту та інших файлових систем. Однак, крім об'єктивних причин відсутності учнів на навчальних заняттях в синхронному режимі, траплялися і суб'єктивні, коли учні втрачали інформаційні дані про обліковий запис та пароль отримання доступу до платформи. Враховуючи дану причину відсутності учнів, класними керівниками проводилася робота з учнівською спільнотою щодо необхідності збереження інформаційних даних про облікові записи та паролі до них.

Під час карантинних обмежень педагогічні працівники у дистанційному режимі проходили курсову перепідготовку, приймали участь в різнопланових методичних заходах організованих Департаментом освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації, Центром професійного розвитку педагогічних працівників Сумської міської ради, Сумським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти, іншими ВНЗ області і України.

У закладі створені сприятливі умови для розвитку творчої обдарованості учнів. Впровадження новітніх освітніх технологій навчання у системі загальної середньої освіти дозволяє навчати та виховувати обдаровану учнівську молодь, яка бере активну участь в олімпіадах, конкурсах, змаганнях різного рівня. Головною метою роботи з обдарованими дітьми є створення умов для здібної дитини на обдарованого дорослого. В школі I-III ступенів організовано роботу курсів за вибором, факультативів та індивідуальних занять з навчальних предметів. Створено банк даних «Обдарованість» учнів закладу. Заступниками директора з навчально-виховної роботи Роденко С.В., Хлобощиною В.В. протягом 2020-2021 року проводився моніторинг участі педагогів та учнів закладу в *освітніх заходах*. Важливий аспект роботи з обдарованою молоддю – підготовка учнів до участі у Всеукраїнських учнівських олімпіадах з базових дисциплін. Учні мають можливість взяти участь у 14 олімпіадах з базових дисциплін. Так, учні шкільного відділення у листопаді -

грудні 2020 року в онлайн-форматі за допомогою сервісів GoogleMeet та GoogleClassroom планували взяти участь у II етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад з 4 навчальних предметів (історія, інформаційні технології, хімія, екологія), однак, у зв'язку з хворобою здобувачів освіти участь у II етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад взяла лише Тевікова Тетяна (екологія, 11 клас, V місце, вчитель Глова О.А.). Результати освітніх конкурсів (в онлайн-форматі): II етап XI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Т.Шевченка (VII місце, Крившич Ростислав, 9-А), II етап XXI Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (VIII місце, Андреева Марія, 6-А).

Здобувачі освіти закладу були активними учасниками інтерактивних конкурсів та ігор у 2020-2021 навчальному році: Всеукраїнська українознавча гра «Соняшник» - 77 учнів, Міжнародний інтерактивний учнівський природничий конкурс «Колосок» - 58 учнів, Міжнародний математичний конкурс «Кенгуру» - 55 учнів.

У новому 2021-2022 навчальному році заступнику директора з НВР Роденко С.В. потрібно активізувати організацію науково-експериментальної роботи учнівського наукового товариства по залученню учнів 8-11 класів до роботи у МАН.

У закладі ведеться системна робота щодо обліку відвідування учнями навчальних занять. Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», заступниками директора з навчально-виховної роботи Хлобощиною., Роденко С.В. здійснювався моніторинг стану відвідування закладу учнями 1-4, 5-11 класів навчальних занять, проводилися рейди всеобучу, профілактичні рейди «Урок». Для чіткої організації контролю складено алгоритм роботи, за яким працює педагогічний колектив. Класні керівники ведуть щоденний облік відвідування учнями навчальних занять, про що роблять відмітки на відповідній сторінці класного журналу. У закладі ведуться журнали обліку відвідування учнями 1-4, 5-11 класів навчальних занять. Класні керівники в журналі обліку відвідування учнями навчальних занять записують інформацію про причини відсутності учнів. Протягом дня вносять корективи щодо відсутніх учнів, що дозволяє наприкінці робочого дня отримати повну інформацію щодо відсутності учнів класу на уроках. Кожен класний керівник веде папку «Облік відвідування учнями навчальних занять», де зберігаються документи, що пояснюють причини пропуску учнями уроків. Перевірка відповідності цих документів відміткам пропусків у класних журналах та журналі обліку відвідування учнів проводиться заступниками директора щомісячно. Для вдосконалення системи контролю за відвідуванням уроків класні керівники 5-11 класів щомісячно надають звіти з питань стану відвідування занять учнями, на підставі яких заступник директора з навчально-виховної роботи Роденко С.В. проводить аналіз даних, які надають класні керівники, результати розглядаються на нарадах при директорові та заступнику директора.

У 2021-2022 навчальному році заступникам директора Хлобощиній В.В., Роденко С.В. потрібно підвищити контроль за відвідування учнями закладу, забезпечити персональну відповідальність класних керівників за роботу із профілактики пропусків уроків учнями класів без поважних причин.

В КУ СНВК № 16 СМР проводиться системний аналіз результативності освітнього процесу у 1- 11 класів за семестри та навчальний рік (таблиця 2).

Аналіз результативність освітнього процесу 1- 11 класів

Таблиця 2.

Усього учнів	367
Вибуло	10
Прибуло	10
Не атестовано	-
Мають початковий рівень навчальних досягнень	5-2,2%
Мають високий рівень навчальних досягнень	14-6,2%
Якість знань	38,8%

З метою вивчення ефективності та результативності запроваджених у освітній процес форм і методів роботи з учнями в закладі проводились діагностика та моніторинг результативності навчання здобувачів освіти. Основна увага приділялась проведенню порівняльного аналізу результатів участі учнів у предметних олімпіадах, творчих конкурсах, результативності ЗНО; вивчався стан викладання навчальних предметів.

Питання якості освіти сьогодні вимірюється, передусім, кінцевим результатом - зовнішнім незалежним оцінюванням. Аналізуючи результати ЗНО можна зазначити, що на жаль, жоден випускник закладу у 2020 році не отримав 200 балів, але необхідно зазначити, що більшість випускників закладу вступили до ВУЗів та навчаються за бюджетні кошти. Це наші спільні досягнення.

Діяльність педагогічного колективу закладу освіти здійснюється відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державних стандартів початкової загальної освіти, Концепції Нової української школи. Законом України «Про освіту» визначено мету загальної середньої освіти – всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства. Нова українська школа стала першою сходинкою в просторі такого розвитку, простором навчання, спілкування, взаємодії, спільної діяльності учнів, вчителів та батьків. З 1 вересня 2020 року третій рік проваджується системне впровадження Нової української школи в 1-3 класах. Три роки поспіль освіта України співзвучна з ключовими світовими тенденціями: особистісно орієнтована освіта, дитиноцентризм, компетентісний та діяльнісний підходи, педагогіка партнерства. Ці принципи знайшли відображення у формуванні освітнього середовища та освітнього простору і в нашому закладі.

У мету упровадження нового Державного стандарту перед початковою школою постало багато відповідальних завдань: створення нового освітнього середовища; формування компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в суспільстві; розвиток процесу виховання, який формує цінності; використання діяльнісного підходу; розвиток таких наскрізних вмінь як розв'язок проблем, критичне мислення, креативність, співпраця, ефективне спілкування, керування своїми емоціями, виявлення ініціативи, оцінення ризиків та прийняття рішень, логічне доведення власної думки, вдумливе читання, тощо.

У 2020-2021 навчальному році у початковій школі для задоволення конституційних прав громадян на отримання доступної початкової освіти функціонувало 11 класів, де навчалося 183 дитини за новими програмами, підручниками, методиками, серед яких значна роль відводилася інтегрованому навчанню, інформаційно-комунікаційним технологіям, розвитку компетентностей, зв'язку з життям, сприйманню світу цілісним.

У закладі освіти затверджено план заходів щодо впровадження Концепції Нової української школи на 2018-2022 роки. Ведеться робота по створенню нового освітнього середовища. Усі учителі початкових класів пройшли курси підготовки педагогічних працівників для роботи в умовах Нової української школи.

Відповідно до потреб учнів у 1-3х класів у кабінетах створено різноманітні осередки, існують куточки визначення настрою, стіна слів, коло вибору, змінний стенд для заповнення щоденних новин; коркові дошки для інформації, відведено місце для виставки дитячих робіт, проектів, лепбуків, наявні інтерактивні дошки тощо. У класах НУШ нові парти, які відповідають важливим критеріям, серед яких: ергономічність, безпечність, міцність, певна форма, колір, розміри та вага, а також естетичність. Інтерактивні дошки, проектори, комп'ютерна техніка, принтери, ламіновані дозволяють учителю початкової школи зробити урок насиченим, сучасним, цікавим, продуктивним та діяльним. У кожному кабінеті відкриті шафи для розміщення та зручного доступу портфоліо учнів, навчальних матеріалів, ігор, наявні куточки спостережень та досліджень. За кошти державної субвенції щороку придбавається сучасні засоби навчання (таблиця 3).

Таблиця 3.

Одномісні парти (мобільні робочі місця)	Забезпечують гнучкість, можливість швидкої реорганізації на уроці, мобільність. Гнучка організація класу дозволяє змінювати розташування учнівських робочих місць, швидко переходити від однієї просторової форми роботи до іншої, дає можливість учням трансформувати власне робоче місце, дозволяють дітям працювати всім класом, у групах чи поодиноці.
Килимок конструктор пазлів.	– 3 Дозволяє проводити бесіди, обговорення, ранкові зустрічі, щоденні новини тощо сидячи на підлозі. Здобувачі освіти більш відкриті до нових ідей, більш розслаблені, почувають себе більш впевненими. Це допомагає розробляти відповідні ідеї й теми для обміну інформацією; діти готові до обміну інформацією. Дозволяють іншим пізнати себе. Беруть на себе відповідальність за належну поведінку під час обміну інформацією.
Інтерактивна дошка	Допомагає учителю використати засоби навчання легко й невимушено, перебуваючи в постійному контакті з класом; дозволяє учителю збільшити сприйняття матеріалу за рахунок збільшення кількості ілюстративного матеріалу на уроці. Подавати досліджуваний матеріал захоплюючими й динамічними способами; моделювати абстрактні ідеї й поняття, не доторкаючись до комп'ютера, змінити модель, перенести об'єкт в інше місце екрана або встановити нові зв'язки між об'єктами; працювати в режимі реального часу, бо візуальні засоби навчання найефективніше сприяють поліпшенню знання предмета, творчій активності й належному засвоєнню знань учнів, навчатися через дію.
Набір грошових	Завдяки набору діти ознайомлюються з діючими грошовими

знаків та монет	<p>одинацями України, з такими поняттями як: вартість, ціна, кількість. Під час занять та ігор тренуються математичні навички, розвивається логічне мислення, інтелект, пам'ять. Під час рольових ігор розвиваються комунікаційні навички.</p>
Ляльковий театр	<p>Атмосфера гри дозволяє дітям початкової школи поринути у вигадливий світ, творцем якого є саме дитина, без різного роду обмежень, страху, сором'язливості та інших схожих явищ. Ляльковий театр сприяє покращенню психологічного здоров'я дитини, її емоційного стану, розвитку спілкування, спостереження, моделювання, що у свою чергу забезпечує вироблення відповідних соціальних навичок, формує правильне вимовляння звуків т, а й дає їй можливість відчувати себе насправду важливою та значимою у цьому світі.</p>
Геоборд (математичний планшет)	<p>По-перше, геоборд розвиває когнітивні здібності дитини: просторове і асоціативне мислення, увагу, пам'ять. По-друге, сприяє психосенсомоторному розвитку та розвиває дрібну моторику (розтягування, надягання гумок на штирі – корисна сенсорна «зарядка» для маленьких пальчиків!). По-третє, математичний планшет дозволяє самостійного вигадувати зображення, а значить, розвиває фантазію і творчий потенціал дітей. По-четверте, це відмінний метод розслаблення і зняття фізичного та психологічного напруження у дітей.</p>
Мікроскоп	<p>Оптичний прилад, що дає змогу роздивитись те, чого не побачити неозброєним оком. Він відкриває мікросвіт, вивчення якого передбачено в межах природної освітньої галузі згідно з методикою Нової Української школи. Можливість розглянути звичні речі збільшенні у сотні разі зацікавить учнів більше ніж ілюстрації у підручнику чи таблиці. Знання, що отримані в наслідок практичної діяльності залишаться на багато років, а то й на все життя у дитини.</p>
Банка пластикова з кришкою-лупою	<p>Спонукає дітей придивлятися до звичних об'єктів і бачити більше. Відкриття розвивають розумові та пізнавальні здібності дитини, спонукають цікавитися природою і живим світом. Розвиває спостережливість, допитливість, основи біології, природознавства, інтелект, уважність, проникливість.</p> <p>інструмент для вивчення природи і знайомства з навколишнім світом: роздивляємось черв'яків, комах, метеликів, каміння, пісок і багато іншого.</p>
Модель-глобус Будова Землі	<p>допомагає при вивченні зокрема будови Землі, її структури як внутрішньої так і зовнішньої.</p> <p>Робота з приладом розвиває допитливість, логічне мислення, пам'ять та уважність, навчає аналізувати, досліджувати та робити висновки..</p>
Глобус фізичний	<p>Дає дітям правильне уявлення про Землю. Вони дізнаються, як виглядає наша планета, де на земній кулі розташовані моря і океани, суша. Дитячий глобус є наочним посібником для дитини. Він набагато цікавіше звичайної карти. Крім того, дитячий глобус не має викривлень. На ньому немає розривів. Дитячий глобус є цілісним 3D-зображенням. І чим більше буде навчальний глобус, тим зручніше його досліджувати. Він допоможе зміцнити знання з історії та географії, розвинути інтелект і пам'ять, збагатити фантазію, розширити кругозір.</p>

Танграм	З нею дитина вчиться аналізувати зображення, виділяти в них геометричні фігури, візуально розбивати цілий об'єкт на частини, і навпаки – складати з елементів задану модель, а найголовніше – логічно мислити; розвиває дрібну моторику, навички конструювання.
LEGO, ігри конструктори	Діти працюють з конструктором саме через дію «навчання через дію» - отримують знання в процесі побудови та дослідження моделей з конструктора. Це розвиває дрібну моторику рук, стимулює мовний розвиток, розумові здібності.
Терези демонстраційні з набором важків	Терези застосовуються для вивчення принципу дії терез, зважування маси предмету, співвідношення ваги і величини предметів, освоєння поняття «більше-менше», «легше-важче», координації рухів. Розвиває логіку, посидючість і увагу, а також розвиває наочно-дієве мислення, зорово-моторну координацію, а також дрібну моторику рук і координацію рухів.
Набір лабораторний для дослідів природознавства	Комплект розвиває компетентність дітей у галузі природничих наук, формує допитливість, спостережливість, активність, бажання дізнаватися нову інформацію та генерувати нові ідеї. Створює сприятливі передумови для пізнання навколишнього світу шляхом дослідження, вчить формувати припущення та робити висновки.

Державну програму «Нова українська школа» неможливо реалізувати без нових інноваційних інформаційно-телекомунікаційних технологій. Сьогоднішній вчитель формує учня-дослідника, здатного до власних пошуків, відкриттів у навколишньому середовищі. У цьому контексті опанування природознавчим матеріалом молодшими школярами ефективно здійснюється через дослідницьку діяльність, а саме через проекти, досліди, ігри. Найкраще діти засвоюють інформацію в ігровій формі. Міжпредметна інтеграція закладається ще з 1 класу, де навчання засновано на комплексному підході: розглядається через призму цілісної картини світу. Такий підхід сприяє розвитку аналітичних та синтетичних мисленневих навичок здобувачів освіти і формуванню в них цілісного уявлення про світ.

За період впровадження НУШ учасники освітнього процесу (вчителі – учні - батьки) відчули позитивні зміни в якості освіти, а саме:

- діти з бажанням їдуть до школи;
- вивчення навчального матеріалу простежується у змісті споріднених навчальних предметів;
- обсяг домашніх завдань зменшений або відсутній;
- вивчений у класі матеріал більш пов'язано з практичним життям;
- діти вміють аналізувати події, вчинки – свої та інших людей;
- вчителем підтримується в кожному учневі впевненість і мотивація до пізнання; діти не бояться зробити помилку або сказати, щось невірне;
- подобається проводити дослідження» та «виготовляти щось руками»;
- спокійно, допомагають дітям з особливими освітніми потребами, спілкуються з ними як з рівноправними.

За період впровадження НУШ простежуються й проблеми:

- потребують доопрацювання критерії оцінювання знань дітей;
- збільшилась кількість дітей, які потребують логопедичної допомоги, але годин логопеда недостатньо для того, щоб задовольнити всіх дітей;

- не всі батьки готові до двостороннього спілкування, якщо тільки в межах телефонного режиму, пояснюють браком часу;
- при запровадженні інклюзивного та інтегрованого навчання в закладах загальної середньої освіти, потрібно суворо дотримуватися кількості дітей з ООП;
- недостатня кількість комп'ютерів як індивідуальних технічних засобів в початкових класах для впровадження сучасних дистанційних форм навчання.

Нова українська школа має на меті формувати сучасну людину, успішність якої в наш час передбачає перш за все наявність громадянської, соціальної компетентностей, уміння спілкуватися з людьми, збереження власного здоров'я, навчитися володіти своїм емоційним станом та вміти навчатися впродовж життя.

У Концепції Нової української школи задекларовано зміни підходів і до оцінювання результатів навчання здобувачів освіти. Одним із таких підходів є формувальне оцінювання, яке створює можливість педагогу відслідковувати процес просування учня до навчальних цілей і вчасно вносити корективи в освітній процес. Для учня формувальне оцінювання слугує рекомендацією до дії, а не педагогічним вирокom. Тому, формувальне оцінювання – це цілеспрямований неперервний процес спостереження за навчанням учнів початкової школи; воно є необхідною умовою інтерактивного навчання, у процесі якого формується культура спільного обговорення у класі, розвиваються навички критичного і творчого мислення, а також формується середовище, що заохочує учнів до навчання, підтримує впевненість дітей у тому, що кожен із них здатен покращити свої результати.

Облік результатів завершального (підсумкового) оцінювання, здійснюється з урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень здобувачів освіти 1-3 класів і фіксуються вчителем у свідоцтві досягнень, яке не містить оцінок у балах з предметів, а розгорнуто окреслює рівень сформованості наскрізних умінь та результатів навчання, за якими можна простежити навчальний поступ дитини. На відміну від табелю свідоцтво досягнень дозволяє батькам, побачити повну картину навчання дитини протягом навчального року завдяки виокремленим якісним результатам навчання.

Комунікація педагогів з батьками в 2020-2021 навчальному році відбувалася у різних формах. Це і індивідуальні зустрічі, бесіди, онлайнвова комунікація за допомогою соціальних мереж або інтерактивної інтернет-платформи.

У новому навчальному році *вчителям початкових класів* потрібно:

1. Продовжувати запроваджувати в практику роботи з дітьми 1-4 класів НУШ основні аспекти взаємодії з учнями, окреслені Концепцією Нової української школи: принципи ідей дитиноцентризму («більше хвалити, менше критикувати»); допомагати переборювати невпевненість у власних силах; допомагати дітям уникати поразок»; надавати допомогу та інструкції, які б спонукати до активної роботи; визначати індивідуальні здібності дітей, використовувати важливість зусиль кожної дитини в діяльності класу; вчити оцінювати свої сили і результати.
2. Використовувати в роботі інноваційні технології, спрямовані на формування у здобувачів освіти предметних і життєвих компетентностей і наскрізних умінь.
3. Забезпечити неупереджене та справедливе ставлення до кожного учня, без проявів будь-якої дискримінації, відзначаючи зусилля й успіхи всіх учнів на уроці.
4. Надавати перевагу на уроках методам викладання, заснованих на співпраці (ігри, проекти – соціальні та дослідницькі, експерименти, групові завдання тощо).

5. Розробляти чіткі критерії оцінювання, спрямовані на відзначення прогресу і планування індивідуального темпу навчання, а не ранжування учнів.

6. Підвищувати свою професійну компетентність шляхом сертифікації, самоосвіти, участі у різних формах методичної роботи.

Виконання навчальних планів і програм - один із найважливіших критеріїв забезпечення ефективності освітнього процесу, якості знань, умінь і навичок здобувачів освіти закладу. За результатами системного вивчення календарних планів вчителів, записів у класних журналах, перевірки контрольних зошитів, співбесід з педагогами встановлено, що навчальні програми з усіх предметів за 2020-2021 навчальний рік в школі I-III ступенів виконано. Як свідчать психолого-педагогічні характеристики, більшість класних колективів мають середній та достатній навчальний потенціал, демонструють позитивну навчальну мотивацію.

Майбутнє України - за поколінням, що сьогодні опановує уроки життя в закладі загальної середньої освіти, якість якого залежить від рівня розвитку життєвої компетентності. Неможливо реалізувати завдання освіти без поліпшення матеріально-технічної та навчально-методичної бази закладу, яка впливає на якість освітнього процесу, її зміст, чітко визначений Державними стандартами. Якість викладання навчальних дисциплін визначається рівнем особистісних досягнень кожного учня відповідно до Державних стандартів, педагогічною майстерністю педагогічних працівників, наявною навчально-матеріальною базою.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 273 від 30.03.2021 року «Про звільнення від проходження державної підсумкової атестації учнів, які завершують здобуття початкової та базової загальної середньої освіти, у 2020/2021 навчальному році», наказу по закладу від 31.03.2021 року № 80-ОД «Про виконання рішень педагогічної ради від 31.03.2021 року» було звільнено від проходження державної підсумкової атестації учнів 9,11 класів, які завершують здобуття початкової та базової загальної середньої освіти.

Відповідно до Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19) (щодо окремих питань завершення 2020/2021 навчального року)», наказу по закладу від 13.05.2021 року № 105-ОД «Про виконання рішень педагогічної ради від 12.05.2021 року» здобувачі освіти, які завершують здобуття повної загальної середньої освіти у 2020/2021 навчальному році, звільнені від проходження державної підсумкової атестації. За бажанням, лише одна учениця 11 класу виявила бажання здавати ДПА в формі ЗНО у 2021 році.

Заступниками директора з навчально-виховної роботи Хлобощиною В.В., Роденко С.В. проаналізовані навчальні досягнення учнів 1-4, 5-11 класів за 2020-2021 навчальний рік, підсумки представлені у довідках до наказів по закладу. Робота, яка проводилась вчителями закладу протягом 2020-2021 навчального року, сприяла розвитку навчальних здобутків учнів, формуванню предметних компетенцій, розвитку нахилів та інтересів.

За підсумками 2020-2021 навчального року 39 учнів завершили навчання у 9-х класах та отримали свідоцтва про базову середню освіту, з них 4 учні – свідоцтва з відзнакою та 2 учні – спеціальні свідоцтва. У 2021 році 15 учнів 11 класу отримали свідоцтва про здобуття повної загальної середньої освіти звичайного зразка.

У 2020-2021 навчальному році відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 року № 872 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах», Концепції розвитку інклюзивного навчання було відкрито 15 інклюзивних класів (1-А, 1-Б, 2-А, 2-Б, 3-А, 3-Б, 4-Б, 5-А, 5-Б, 6-А, 7-Б, 8-А, 9-А, 9-Б, 10-А), де на інклюзивному навчанні перебувало 45 учнів з особливими освітніми потребами. На кожну дитину з особливими освітніми потребами сформовано папку документів, що є підставою для організації інклюзивного навчання. Враховано нормативні документи щодо викладання даній категорії учнів додаткових корекційно-розвиткових занять за рахунок державної субвенції згідно рекомендацій Інклюзивно-ресурсного центру. Організована співпраця з батьками учнів з особливими освітніми потребами: проводилося анкетування, співбесіди, вивчалися відгуки про якість організації освітнього процесу їх дітей. В закладі створений банк даних дітей з особливими освітніми потребами. В закладі працюють (в тому числі і за угодою) корекційні педагоги, вчителі-логопеди, дефектологи, психологи, олігофренопедагоги, реабілітологи тощо.

Щороку проводиться перепідготовка педагогічних кадрів для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання. Налагоджено методичну співпрацю із кафедрою інклюзивного навчання СОІППО, Сумського державного педагогічного університету А.С. Макаренка, педагоги закладу беруть участь у різноманітних методичних заходах (конференції, семінари, консультативні пункти, круглі столи, методичні порадики) з інклюзивного навчання.

Заклад забезпечений навчально-методичними посібниками, спеціальними підручниками, корекційними засобами навчання, наочно-дидактичними та індивідуальними технічними засобами для впровадження інклюзивного навчання на 90 %, у наявності автобус, спеціально обладнаний підйомником для дітей з ООП, працює ліфт.

В закладі створено умови для здійснення комплексного процесу забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у загальноосвітніх та спеціальних класах на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей. Система освітньої роботи закладу приведена у відповідність до освітніх потреб всіх здобувачів освіти, в тому числі, дітей з особливими потребами.

В освітній процес інклюзивних класів активно впроваджуються корекційно-розвиткові педагогічні технології, технології освітньої та виховної інтеграції, мейнстримінгу, здоров'язберігаючі технології, тощо. Освітній процес в інклюзивних класах здійснюється відповідно до методичних рекомендацій МОН, ІРЦ, індивідуальних програм розвитку учнів з особливими освітніми потребами, індивідуальних навчальних планів, складених командою супроводу закладу освіти на основі типових планів спеціальних загальноосвітніх закладів із урахуванням годин робочих навчальних планів закладу, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами. Вчителі закладу інтегрують навчальний матеріал так, щоб учні з різним ступенем інтелектуального розвитку вивчали близьку за змістом тему, але на тому рівні засвоєння, який доступний для кожного учня. Простежується позитивний мікроклімат на уроках та на перервах, сформовано активне міжособистісне

спілкування дітей з особливими освітніми потребами з іншими учнями. Застосовується особистісно-зорієнтований підхід до навчання даної категорії учнів з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності. Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів та обсягом матеріалу, визначеним індивідуальною навчальною програмою.

Протягом 2020-2021 навчального року проводилися психолого-педагогічні консилиуми, засідання команди супроводу закладу з питань супроводу освіти на виховання дітей з особливими освітніми потребами.

З учнями з особливими освітніми потребами проводилася системна корекційно-розвиткова та виховна робота. Діти залучені до виховної та позакласної роботи з урахуванням їх інтересів, нахилів, здібностей, побажань, віку, індивідуальних особливостей пізнавальної діяльності та стану здоров'я.

В закладі здійснюється соціально-психологічний та педагогічний супровід учнів інклюзивного навчання. Працівниками психологічної служби складено банк учнів з особливими освітніми потребами, оформлено індивідуальні картки, індивідуальні програми соціально-психологічного супроводу, психологічні характеристики, індивідуальні програми розвитку, індивідуальні навчальні плани, матеріали психолого-педагогічних консилиумів.

Для забезпечення якісного супроводу у 2020-2021 навчальному році учнів з особливими освітніми потребами введено у кожному інклюзивному класі введено по одній ставці асистента вчителя згідно вимог законодавства.

Для створення оптимальних умов наступності навчання дітей з особливими освітніми потребами із затримкою психічного розвитку, в межах співпраці із Сумським реабілітаційним навчально-виховним комплексом № 34, з 2018 року у закладі розпочато відкриття спеціальних класів для цієї нозології дітей. У 2020-2021 навчальному році було відкрито 1-В (спеціальний) клас, обладнано спеціальні класні кімнати для проведення освітнього процесу.

Незважаючи на те, що у 2020-2021 навчальному році тривалий час освітній процес здійснювався в дистанційній формі, в закладі проводилася *виховна робота* зі здобувачами освіти. Педагогічний колектив закладу освіти продовжив працювати над єдиною виховною проблемою «Виховання самодостатньої життєво грамотної, духовно збагаченої особистості, яка здатна реалізувати свої потенціальні можливості за будь-яких умов». В закладі реалізується програма «Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів», ключовим завданням якої є методичне забезпечення готовності педагогічних працівників до розв'язання сучасних проблем виховання дітей та учнівської молоді. Відповідно до річного плану роботи закладу на 2020-2021 навчальний рік, з метою формування в здобувачів освіти правових знань, профілактики правопорушень, проведення просвітницької роботи щодо ведення здорового способу життя, в закладі проведені:

- виховні місячники: безпеки дорожнього руху, попередження дитячого травматизму, зміцнення здоров'я дітей, правового та соціального захисту дітей, превентивного виховання, національно-патріотичного виховання тощо;

- виховні тижні та декади: правових знань, толерантності, «Порозуміймося з ВЛІ - позитивними», культури і мистецтва, моральності, вишуканих манер тощо.

Особливої актуальності та значимості у виховній роботі набуває на сьогодні національно-патріотичне виховання молоді. Громадяни України, серед яких є діти і

молодь, виявляють високу патріотичну свідомість та міцну громадянську позицію, що є свідченням системної виховної діяльності закладу. Тому одним із найважливіших завдань педагогів є продовження роботи з формування у дітей та молоді громадянських якостей. У річному плані роботи закладу освіти відображено заходи з національно-патріотичного виховання. Хочу сказати, що патріотизм не закладений у генах, він явище соціальне по своїй природі і тому не успадковується, а формується. Саме на формування в дітей почуття патріотизму, любові до Батьківщини, виховання справжніх громадян України і спрямовані зусилля всіх педагогічних працівників. Виховання любові і пошани до державної символіки, суверенної України посідає одне з чільних місць у системі громадянського, зокрема патріотичного, виховання дітей. Метою використання державних символів у освітньому процесі є формування почуття свідомого громадянина України, здатного захищати її незалежність, готового взяти на себе відповідальність за добробут і безпеку своєї родини, народу. Педагоги проводять роз'яснення ідейної суті державних символів і правил їх використання, ритуалів, традицій, виховують почуття поваги до них. Успішно здійснюються заходи, спрямовані на активізацію національно-патріотичної, моральної позиції дітей та учнівської молоді. Уживані форми та методи їх проведення спираються на народні звичаї та традиції, кращі надбання національної педагогіки. Традиційними стали проведення уроків мужності, годин пам'яті, онлайн-зустрічей з учасниками бойових дій на Сході України, тематичних бібліотечних уроків, конкурсів патріотичного спрямування, військово-спортивних ігор та змагань, впорядкування стелли Лізи Чайкіної. Проявом патріотичного духу, свідченням формування української політичної нації є використання української державної символіки, українського традиційного одягу. З метою гідного вшанування загиблих від геноциду Українського народу, вчиненого тоталітарним сталінським режимом, 27 листопада 2020 року в закладі були проведені в 1-11 класах Уроки пам'яті «З присвятою замордованим голодом...»; організована віртуальна екскурсія для учнів 10–11 класів до краєзнавчого музею, де експонувались фотодокументальні стенди інформаційно-просвітницького проекту «Спротив геноциду», створені Українським інститутом національної пам'яті; залучались діти до скорботних заходів 28 листопада 2021 року, зокрема загальнонаціональної хвилини мовчання та акції «Запали свічку». З метою гідного вшанування подвигу Українського народу в Другій світовій війні, його вагомому внеску в перемогу Антигітлерівської коаліції; засвідчення поваги до всіх борців проти нацизму; увічнення пам'яті про загиблих воїнів, жертв війни, воєнних злочинів, депортацій та злочинів проти людяності у закладі були організовані й проведені уроки мужності, інформаційні години, бесіди, тематичні уроки тощо. До Дня пам'яті та примирення, 76-ї річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні була організована книжкова виставка «Пам'ятаємо. Перемагаємо», проведений конкурс малюнків на тему «Ніщо не забуде, ніхто не забутий». До дня вшанування героїв Небесної Сотні була проведена лінійка-реквієм з нагоди вшанування пам'яті випускника нашого закладу Олексія Братушки.

Усі напрямки виховного процесу відіграють важливу роль у вихованні підростаючого покоління. Традиційно на початку кожного навчального року в закладі проводиться Місячник безпеки руху та попередження дитячого травматизму, виховні заходи (тематичні бесіди, вікторини з правил дорожнього руху, конкурс малюнків, книжкова виставка «Безпека на дорозі – безпека життя»), які

спрямовуються на роботу щодо запобігання дитячого дорожньо-транспортного травматизму, охорони дитинства.

Протягом 2020-2021 навчального року на контролі адміністрації та класних керівників знаходилося відвідування навчальних занять учнями закладу, дане питання розглядалося на нарадах при директорі, засіданнях методичного об'єднання класних керівників, засіданнях Ради профілактики. З метою здійснення якісного контролю за відвідуванням навчальних занять здобувачами освіти шкільного відділення щомісяця представниками психологічної служби закладу проводилися рейди «Урок», під час яких аналізувався стан відвідування навчальних занять у 1-11 класах, наявність запізнь у чнів, наявність у дітей шкільної та спортивної форми, наявність у класах щоденника відсутніх учнів, а також стан ведення класними керівниками сторінок журналу «Зведений облік відвідування навчальних занять» та журналу відсутніх учнів по закладу. З метою запобігання безпритульності та бездоглядності адміністрацією та психологічною службою закладу під час осінніх, зимових, весняних канікул проводилися рейди «Канікули» та «Кинь цигарку».

Особливо велику увагу педагоги надають питанню формування здорового способу життя, розвитку здоров'язбережувальної компетентності дітей, популяризації та пропаганди здорового способу життя, запобігання негативним проявам поведінки дітей та учнівської молоді. Відповідно до «Плану заходів з формування у здобувачів освіти здоров'язберігаючої компетентності як основи здорового способу життя» у закладі освіти проводяться виховні заходи. У рамках місячників та тижнів «Сприяння здоровому способу життя», тижнів фізкультури та спорту були проведені наступні заходи: «А нумо , хлопці!», посвята в козачата, «Тато, мама, я – спортивна сім'я». Щороку для дітей проводять конкурси: «Молодь обирає здоров'я», «Молоде покоління - за безпеку дорожнього руху». Традиційним стало проведення в жовтні та квітні щороку Тижнів знань з основ безпеки життєдіяльності, у листопаді – Тижня безпеки користування газом у побуті, у травні – Тижня безпеки дитини у дошкільному відділенні та Дня цивільного захисту закладу. Декілька років поспіль заклад є активним учасником Всеукраїнської 3-річної програми Хелсі Скул (за ради здорових та радісних школярів). До цього заходу і в цьому році долучились не тільки вихованці, а і вчителі та батьки. В 2021 році наш заклад освіти посів 7 місце серед 400 освітніх закладів України.

Представники учнівського самоврядування закладу постійно беруть участь у різноманітних міських конкурсах, фестивалях: «Молодь обирає здоров'я», «Агенти здоров'я», «Сходинки до духовності», де команди учнів виборюють призові місця. Класними керівниками постійно проводилася просвітницька робота з учнями щодо пропаганди здорового способу життя: виховні бесіди, тематичні класні години, лекції, зустрічі з представниками ювенальної превенції. Під час тижня «Безпечний інтернет» виховні заходи були направлені на поглиблення та розширення знань про безпечні дії в інтернеті, соціальних мережах та дотримання правил безпеки при користуванні смартфонами.

Особлива увага приділяється класними керівниками роботі з дітьми групи ризику шляхом проведення бесід із батьками, а за потреби, відвідування їх на дому. Питання спільної роботи сім'ї та закладу освіти неодноразово обговорювалось на загальних та класних батьківських зборах. Вся інформація щодо правил поведінки здобувачів освіти, пам'ятки «Стоп! Наркотик!», «Як забезпечити безпеку дітей у мережі інтернет», «Якщо дитина агресор» та інші, рекомендації психолога,

соціального педагога, рекомендації щодо здорового способу життя розміщені на сайті закладу.

Проблема здоров'я дітей та працівників завжди є і буде головною для адміністрації та колективу КУ СНВК № 16 СМР, яка створила, підтримує і зміцнює *здорове освітнє середовище*, дбає про забезпечення сприятливих та здорових умов для навчання та праці всіх учасників освітнього процесу. Заклад включено до мережі міських Шкіл сприяння здоров'ю.

Діяльність *учнівського самоврядування* закладу (під керівництвом педагога-організатора Яковенко О.М.) ґрунтується на принципах партнерства, демократії, співпраці з педагогами, спільної роботи із позашкільними закладами міста: Палацом дітей та юнацтва, Палацом культури, спортивними та музичними школами, молодіжними клубами. Така співпраця стимулює ініціативу, творчість, самодіяльність учнівської молоді. Заклад підтримує тісний зв'язок з театрами, музеями, галереями міста, обласною філармонією, вищими навчальними закладами. Протягом 2020-2021 навчального року учні відвідували культурні заходи Палацу дітей та юнацтва, Сумського обласного академічного театру драми та музичної комедії імені М.С. Щепкіна, Сумського обласного театру для дітей та юнацтва, Палацу культури ПАТ «Сумське НВО», СНАУ тощо.

З метою організації зайнятості дітей в позаурочний час, всі вихованці закладу залучені до гурткової роботи як у закладі, так і у закладах позашкільної освіти міста. Для формування моральної творчої особистості, виховання в дітей почуття краси і гармонії, творчих смаків, орієнтації молоді на здоровий спосіб життя в закладі створена мережа гуртків, клубів за інтересами та здібностями дітей тощо. Вихованню духовно зрілої особистості сприяє робота шкільних художньо-естетичних гуртків: хореографічного, театрального, гри на бандурі. З метою формування у дітей здорового способу життя, підвищення мотивації до занять фізичної культури та спортом в закладі створена мережа спортивних секцій з волейболу, баскетболу, карате, хокею на траві. Усього гуртково-секційною роботою охоплено 100% загальної кількості учнів шкільного відділення закладу. Крім гуртків та спортивних секцій закладу учні шкільного відділення відвідують гуртки та секції закладів позашкілля: Сумський палац дітей та юнацтва відвідує 16 учнів; дитячо-юнацькі спортивні школи (ДЮСШ, Авангард, СДЮШОР, Динамо) - 26 учнів; музичні школи № 1, 2, 3 - 21 учень; ПК «Хімік» ВАТ «Сумхімпром» - 6 учнів; Сумській обласний центр позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю - 18 учнів, благодійну громадську організацію «Світоч» - 12 учнів; Палац культури ПАТ «Сумське НВО» - 12 учнів; художню школу ім. Лисенко - 6 учнів

З метою попередження *асоціальних проявів* в учнівському середовищі в КУ СНВК № 16 СМР під керівництвом заступника директора з виховної роботи Чернишової Л.В. проводиться робота щодо посилення просвітницької діяльності з попередження правопорушень та злочинів. В закладі затверджено та виконуються плани спільної роботи з ювенальною превенцією на обласним наркологічним диспансером щодо заходів профілактики правопорушень серед дітей та учнівської молоді. Постійно оновлюється банк даних деструктивних сімей; учнів, які перебувають на внутрішньому обліку, обліку в Службі у справах дітей, щоквартально аналізується стан злочинності та правопорушень, результати якого обговорюються на радах профілактики, нарадах класних керівників. На засідання

ради профілактики закладу запрошуються представники ювенальної превенції, батьківська громадськість.

Протягом 2020-2021 навчального року проводились загальні виховні заходи: виставка-конкурс осінніх композицій «Щедрі дари осені», конкурси декоративно-ужиткового мистецтва «Новорічний сувенір», «Збережемо ялинки разом» тощо. Вихованці закладу брали активну участь у міських конкурсах та заходах. Під час карантинних обмежень в онлайн-режимі проводились: свято Першого дзвоника, у формі конкурсно-розважальної програми пройшли заходи: «А нумо, хлопці!», «Ми - нащадки козаків». Діти з великим задоволенням брали участь, дивилися виступи учасників в онлайн режимі та підтримували їх. Протягом навчального року в закладі неодноразово проводилися благодійні ярмарки та акції, в яких активну участь приймали не тільки діти, а й учителі та батьки. Прикладом таких заходів були: благодійна осіння акція «Не будь байдужим» (збір коштів на допомогу онкохворому хлопчику Рябусі Василю), новорічна благодійна акція «Миколай про тебе не забуде», (написання листів у рамках моральної допомоги онкохворим дітям гематологічного відділення СОДКЛ), благодійна акція «Іграшка на ялинку для свого мікрорайону», «Лист — незнайомому солдатіві», Всеукраїнська благодійна акція «Нарру Мяу для Мурчика», що мала на меті збирання корму для безпритульних тварин. З метою підтримки зусиль медичних працівників у протидії поширенню COVID-19, у рамках обласного соціально-освітнього національно-патріотичного проекту «Голос крові: ми – Українці!» заклад долучився до обласної акції «Дякую тобі, лікарю!» та відеозйомки Сумського суспільного телебачення, прийняв участь у телевізійному проєкті «Один із сотні». Результативність участі закладу у заходах різного рівня за підсумками 2020-2021 навчального року показана у таблиці 4.

Таблиця 4.

№ з/п	Назва заходу	Рівень заходу	Зайняте місце
1.	Всеукраїнський багатожанровий фестиваль конкурс «Слобожанська осінь»	Всеукраїнський	I, I, II, II
2	Обласний конкурс волонтерських загонів «Ветеран живе поруч»	Обласний	III
3	Міський етап Всеукраїнського фестивалю дитячої та юнацької творчості «Чисті роси», номінація образотворче мистецтво «Юні художники Сумщини»	Міський	II, II
4.	Міська виставка-конкурс декоративно-ужиткового мистецтва «Новорічний сувенір»	Міський	II, III,
5.	Міська виставка - конкурс новорічних композицій «Збережемо ялинки разом»	Міський	II, III
6.	Конкурс міні-проектів серед учнів 9-11 класів загальноосвітніх шкільних закладів «Школа лідерів змін»	Міський	III
7.	Міський етап обласного екологічного форуму «Природа – національне багатство України»	Міський	III
8.	Міська виставка-конкурс декоративно-ужиткового мистецтва «Паперові дива»	Міський	I, III
9.	Трирічна Всеукраїнська програма для шкіл, що має на меті поширення здорового способу життя. («Healthy Schools: заради здорових і радісних школярів»)	Всеукраїнська програма	VII місце з 400 закладів освіти

10.	Всеукраїнський арт-челендж «Слово, чому ти не твердая криця!» (до 150-річчя з дня народження Лесі Українки)	Всеукраїнський	участь
11.	IX відкритий юніорський конкурс вокальної та інструментальної майстерності «Музика душі»	IX Відкритий юніорський	II, II
12.	I етап (обласного) Всеукраїнського конкурсу екскурсиводів музеїв закладів освіти « Край, в якому я живу»	Обласний	участь
13.	Всеукраїнська благодійна акція «Нарру М'яу для Мурчика»	Всеукраїнська благодійна акція	участь
14.	Міський етап Всеукраїнського фестивалю дитячої та юнацької творчості «Чисті роси», номінація «Співуча веселка»	Міський	III
15.	Міський етап обласного конкурсу робіт юних фотоаматорів «Моя – Україно!»	Міський	II, III
16.	Міський етап Всеукраїнського конкурсу дитячих малюнків та робіт декоративно-прикладної творчості на протипожежну та техногенну тематику «Пожежі краще запобігти!» Номінація: «Художня творчість»	Міський	I
17.	Міський етап Всеукраїнського Фестивалю-конкурсу «Молодь обирає здоров'я» Номінації: фотографія, малюнок, плакат, відео.	Міський	участь
18.	Обласна акція «Дякую тобі, лікарю!»	Обласна	участь
19.	Обласний конкурс дитячого малюнка «Намалюй свою «Мрію».	Обласний	участь
20.	Обласний фестиваль юних майстрів «Веселка творчості»	Обласний	участь
21.	Всеукраїнський конкурс малюнка для дітей з особливими потребами «Я дитина! Я маюю!»	Всеукраїнський	участь
22.	III Міжнародний конкурс реклами «DO. IT ADS»	Міжнародний	участь

За підсумками 2020-2021 навчального року потрібно відзначити виховну роботу окремих класних керівників, педагога-організатора Яковенко О.М., керівників гуртків Базилеву С.А. та Пігареву Л.В. за результативну роботу по якісній підготовці дітей до участі у конкурсах різного рівня.

Слід відзначити позитивний приклад співпраці органів учнівського самоврядування із громадою мікрорайону Добровільний. Так, у міському конкурсі міні-проектів серед учнів 9-11 класів закладів загальної середньої освіти «Школа лідерів змін» наш заклад посів III місце у спільному проєкті «Відеоспостереження мікрорайону Добровільний». Квартальною Верхушою Н.В. були надані матеріали, які старшокласники використали у роботі над проєктом. До Новорічних свят для мешканців району старшокласники допомогли прикрасити ялинку, діти разом з батьками та педагогами були залучені до благодійної акція «Іграшка на ялинку для свого мікрорайону». Співпраця із громадою мікрорайону буде продовжена і надалі.

Під керівництвом соціального педагога Чернишової Л.В. у закладі проводиться соціальна робота, спрямована на захист прав дітей пільгових категорій. Велася робота щодо виявлення та обліку соціального захисту дітей: дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування та інших категорій дітей. Навчальний заклад працює в тісний співпраці із соціальними службами міста.

Оформлено соціальний паспорт закладу, оновлено банк даних дітей всіх пільгових категорій, проведено ряд виховних заходів до Міжнародного дня інвалідів, Міжнародного дня захисту дітей. Соціальним педагогом надаються дані на отримання влітку 2021 року пільгових путівок у заміські табори, придбання шкільної та спортивної форми дітям-сиротам, новорічних подарунків тощо.

У закладі працює євроклуб «Rainbow» (керівник Губар О.М.), члени якого проводили інформаційну кампанію по ознайомленню з діяльністю євроклубу з метою залучення дітей до різноманітних заходів.

У 2020-2021 навчального року, з введенням карантинних заходів, виховна діяльність здійснювалася за допомогою платформи TEAMS. Класні керівники 1-11 класів проводили щотижневі виховні години, бесіди, інструктажі. Всі виховні заходи, які проводилися в закладі, де приймали участь наші вихованці, виставлені на сайті закладу освіти. Розпочато підготовку до проведення 14 червня 2021 року шкільного свята Останнього дзвоника. 15 та 30 червня 2021 року будуть проведені урочистості з нагоди вручення документів про базову та повну загальну середню освіту для випускникам 9, 11 класів.

Протягом 2020-2021 навчального під керівництвом завідувачки бібліотекою Бедрик І.О. у закладі працювала бібліотека, яка проводила активну інформативно-просвітницьку роботу та активно підтримувала освітній процес, озброюючи педагогів та дітей навичками систематичної роботи з джерелами інформації та знань, сприяючи підвищенню навички читання та постійного здобуття знань.

У 2020-2021 навчальному році значно поповнився фонд бібліотеки. Були отримані нові підручники для учнів 3-х класів за програмою НУШ. Частково отримано нові підручники для учнів 6-7 класів з інформатики та історії. Замовлено підручники для учнів 4, 8 класів, які отримаємо влітку.

Фонд художньої та методичної літератури поповнився літературою, отриманою від управління освіти і науки Сумської міської ради 301 примірник, в тому числі посібники для дітей з ООП 45 штук.

У бібліотеці регулярно організуються книжкові виставки, які сприяють удосконаленню освітнього процесу. У вересні 2020 року були організовані екскурсії до бібліотеки для першокласників, ознайомлення їх з Правилами користування бібліотекою та книгою. Крім того, протягом навчального року бібліотекарем Бедрик І.О. проводилися бібліотечні уроки, бесіди, бібліофреші для вихованців закладу. В цьому році продовжилася плідна співпраця з філією №4 Сумської міської бібліотекою ім. Т.Г.Шевченка, щотижня учні мали змогу відвідати їх бібліотечні заходи.

Учні 6-х та 7-х класів нашого закладу стали учасниками I та II етапів Всеукраїнського конкурсу «Книгоманія» (переможці – Тихонова Юлія 7-А клас, Откидач Андрій 6-А клас та Бобошко Олександр 7-А клас). На жаль, у зв'язку з карантинними заходами, представити заклад на міському рівні учням не вдалося.

В закладі працює психологічна служба, до складу якої входить практичний психолог Сорока Ю.Ю. та соціальний педагог Чернишова Л.В., що становить 100 % від потреби закладу. Протягом 2020-2021 навчального року здійснювався психолого-педагогічний супровід дітей закладу на різних етапах розвитку, проводилися психолого-педагогічні консилиуми в дошкільних групах, 1, 4, 5, 8, 10 класах, що об'єднували зусилля всіх суб'єктів освітнього процесу задля створення умов для успішного навчання й повноцінного розвитку дітей різних вікових груп,

учнів 1-11 класів, дітей з особливими освітніми потребами тощо. За результатами діагностичного визначення рівня адаптації дітей до умов навчання були сформовані корекційно-розвивальні групи. Практичний психолог Сорока Ю.Ю. проводить корекційно-відновлювальну та розвивальну роботу з дітьми; надає індивідуальні консультації батькам, педагогам та дітям, рекомендації щодо виховання, поведінки, підвищення мотивації дітей до навчання; проводить психологічний супровід сімей, які звернулися за допомогою. Психологом проводиться профілактична робота заняття для дітей з елементами тренінгу щодо формування здорового способу життя, правового виховання, профілактична робота щодо профілактики булінгу, протидії торгівлі людьми і насильства в сім'ї.

Протягом 2020-2021 навчального року з випускниками шкільного відділення проводилася активна профорієнтаційна робота. Заклад освіти співпрацює із всіма вищими навчальними закладами міста - СНАУ, СДУ, СДПУ ім. А.С. Макаренка, СФ ХНУВС; закладами професійно-технічної освіти. Випускникам та їх батькам надавалися консультації, організовувалися екскурсії та спільні профорієнтаційні заходи. З метою соціалізації учнів шкільного відділення в сучасному світі, формування свідомої культурної та економічної поведінки у суспільстві, профорієнтації у 2020-2021 навчальному році викладалися курси за вибором: «Права дитини», «Права дитини у вільній країні», «Фінансова культура», «Живи за правилами», «Етика», «Фінансова грамотність». За підсумками проведеної профорієнтаційної роботи та співбесід із батьками та учнями всі випускники 9-х класів продовжать навчання – в 10 класі закладу або (за наявності заяви батьків) в інших закладах освіти міста.

На базі закладу освіти забезпечено проходження педагогічної практики студентами СДПУ ім. А.С. Макаренка. При наявності вакансій, випускники СДПУ ім. А.С. Макаренка запрошуються на роботу.

Важливою роботою закладу є профілактика дитячого травматизму. Під керівництвом заступника директора з навчально-виховної роботи Хлобоциної В.В. у 2020-2021 навчальному році здійснювалась робота з попередження дитячого травматизму в закладі у відповідності із законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дорожній рух», «Про пожежну безпеку», «Про охорону здоров'я», наказами Міністерства освіти і науки України від 31.08.2001 № 616 «Про затвердження Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах», від 01.08.2001 № 563 «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти», «Про охорону дитинства», «Положенням про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 № 1669, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23.01.2018 за № 100/31552, «Положенням про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися зі здобувачами освіти під час освітнього процесу», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 16.05.2019 за № 659 та зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 13.06.2019 за № 612/33583, листами Міністерства освіти і науки України від 16.06.2014 № 1-9/319 «Про використання Методичних матеріалів щодо організації навчання і перевірки знань, проведення інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності», від 25.07.2014 № 1-9/372 «Про

проведення заходів щодо протидії тероризму», від 30.07.2014 № 1-9/385, «Методичними рекомендаціями для проведення бесід із здобувачами освіти загальноосвітніх навчальних закладів з питань ураження вибухонебезпечними предметами, поведінки у надзвичайній ситуації, з метою попередження дитячого травматизму під час освітнього процесу, організації роботи щодо профілактики всіх видів травматизму, збереження життя та здоров'я учасників освітнього процесу» тощо.

Перед проведенням всіх позакласних і позашкільних заходів відповідальними особами проводяться інструктажі учнів, робляться відповідні записи у щоденниках та журналі встановленої форми. Під час здійснення освітнього процесу у кабінетах, залах, групах, при чергуванні в забезпечено чітке виконання норм та правил охорони праці, безпеки життєдіяльності, виробничої гігієни та санітарії, пожежної безпеки. Тематика бесід та виховних годин охоплює усі питання, що пов'язані з цією проблемою: «Хай вогонь в серцях палає, а пожеж хай не буває!», «Твої норми поведінки», «Світлофор ввічливості», «Як долати агресивність», «Правила користування побутовими приладами», «Здоров'я – скарб», «Твій друг дорожній рух» тощо. Систематично проводиться контроль за веденням сторінок журналу з попередження дитячого травматизму. Щоденно відбувається чергування вчителів на перервах під час освітнього процесу. У закладі проходили: місячник «Увага! Діти на дорозі!», тиждень «Безпеки життєдіяльності», де запрошені інспектори в ігровій формі провели інструктажі з правил дорожнього руху, поведіння у побуті, тощо.

У кожному класі в планах виховної роботи передбачено вивчення ПДР протягом навчального року. На належному методичному рівні проводили роботу з профілактики дитячого травматизму класні керівники Марченко Н.М. (1-Б клас), Дещенко Л.Г. (2-А клас), Фещенко Л.Т. (3-А клас), Чижиченко І.А. (2-Б клас), Губар О.М. (7-А клас), Охріменко В.О. (8-А клас), Рогачова Г.М. (9-А клас), Глова О.А. (10-А клас), Діденко Н.Л. (11-А клас). Упродовж 2020-2021 навчального року в закладі під час освітнього процесу сталося 4 випадки травматизму серед учнів (вихованець ГПД, учні 9-А, 7-Б та 5-А класів), які вчасно розслідувано та складено відповідні акти.

Разом з тим, слід відмітити неналежне виконання частиною вчителів вимоги внутрішнього розпорядку щодо обов'язкового супроводу учнів після закінчення останнього уроку (за розкладом занять класу) у роздягальню і не залишати дітей в ній під час переодягання до виходу дітей із закладу додому.

У закладі систематично проводяться заходи, спрямовані на покращення умов для безпечної життєдіяльності, здоров'я і життя дітей. На педагогічних радах, нарадах при директорові, нарадах при заступниках директора з НВР, засіданнях методичного об'єднання класних керівників, батьківських зборах неодноразово обговорювались питання дотримання правил поведінки учнями у закладі освіти під час освітнього процесу з метою профілактики дитячого травматизму, відповідальність батьків за збереження здоров'я та життя дітей у позаурочний та канікулярний час. На сайті закладу розміщені пам'ятки щодо дотримання правил безпечної поведінки на воді, з легкозаймистими токсичними речовинами, вибухонебезпечними предметами і речовинами, отруйними рослинами і грибами, дотримання пожежної безпеки і правил дорожнього руху тощо. Проводилися вивчення щодо виконання закріплених у закладі алгоритмів дій у разі

травмування дитини, виникнення надзвичайних ситуацій, виявлення ознак інфекційних хвороб під час освітнього процесу.

Стан охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, виробничої гігієни санітарії, профілактики травматизму дітей у побуті та під час освітнього процесу знаходиться під постійним контролем адміністрації закладу. Наказом по закладу призначено відповідальну особу за організацію та здійснення роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки - інженера з охорони праці Єрмакова Р.В., у закладі створено службу з охорони праці, сплановані на рік заходи, які виконуються.

На початку навчального року наказом по закладу призначаються відповідальні особи за організацію роботи з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності під час освітнього процесу та в позаурочний час, попередження дитячого травматизму, за електрогосподарство, теплове господарство, безпечну експлуатацію ліфту тощо. Протягом 2020/2021 навчального року інженером з охорони праці Єрмаковим Р.В. проводяться вступні інструктажі з новопризначеними працівниками з охорони праці, контролюється проведення всіх видів інструктажів з охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки серед працівників та учнів згідно затверджених положень, проводяться навчання працівників з питань охорони праці, оформлюється необхідна документація, проводяться огляди навчальних кабінетів, дошкільних груп, майданчиків, приміщень підвищеної небезпеки щодо дотримання вимог законодавства.

Медичною сестрою Ладною В.І. спільно із інженером з охорони праці Єрмаковим Р.В. контролюється стан проходження працівниками періодичних медичних оглядів із наданням медичних книжок з дозволом до роботи.

У закладі в наявності необхідні журнали з реєстрації всіх видів інструктажів з питань охорони праці. Кожна класна кімната, кабінет, спортзал має необхідний перелік документації з питань безпеки життєдіяльності. Оформлено стенди з охорона праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, енергозбереження.

Інструкції з охорони праці, безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки поновлені та затверджені наказами по закладу. Інструкції з охорони праці розробляються згідно положень про розробку інструкцій з охорони праці. Питання охорони праці та попередження травматизму постійно обговорюється на нарадах при директорові, здійснюється робота щодо попередження нещасних випадків, створення безпечних умов навчання, проводиться навчання з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності з працівниками та учнями.

За окремим планом протягом року проводиться навчання працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, підсумком чого є складання працівниками заліку, про що оформлюється відповідний протокол. Цього року ця робота відбувалася в онлайн режимі.

Питання безпеки життєдіяльності дітей під час канікул, у побуті й громадських місцях, правила безпеки в мікрорайоні обговорюються на класних годинах та батьківських зборах в останній тиждень кожної чверті, семестру та навчального року.

Відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів про працю України розроблено і затверджено посадові інструкції для працівників закладу, які погоджено із профспілковим комітетом.

Постійно здійснюється контроль за роботою інженерних систем забезпечення життєдіяльності будівлі освітнього закладу. У 2020-2021 навчальному році було придбано:

- нові протипожежні двері 2-го типу з мінімальним класом вогнестійкості EI 30, якими відокремлено приміщення електрощитової.
- новий протипожежний 2-го типу з мінімальним класом вогнестійкості EI 30 люк виходу на дах.

На виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» у закладі організовано медичне обслуговування дітей закладу медичними сестрами Ладною В.І., Оборою І.В. під керівництвом заступника директора з НВР Хлобощиної В.В. Протягом 2020-2021 навчального року забезпечено контроль за організованим проходженням батьками щорічних медичних оглядів дітей. За підсумками щорічних медичних оглядів всі діти закладу розподілені на медичні групи або звільнені при вивченні фізичної культури, протягом навчального року проводилось додаткове зарахування дітей до медичних груп за новими медичними довідками. Протягом 2020-2021 навчального року медичними працівниками закладу надавалася долікарська допомога дітям та працівникам, щодня проводилась термометрія, огляд дітей з метою оцінки їх загального стану здоров'я, систематично проводилася антропометрія та огляди на педикульоз відповідно до вимог, установлених МОЗ; здійснювалися профілактичні та оздоровчі заходи, медико-педагогічний контроль за проведенням занять з фізичної культури дітей.

Для надання першої медичної допомоги здобувачам освіти, згідно нормативно-правових актів, медичний кабінет на 95% забезпечений лікарськими засобами та виробами медичного призначення, в тому числі засобами індивідуального захисту, санітарними та дезінфекційними засобами, перев'язувальним матеріалом, медичним обладнанням та оснащенням, необхідним для проведення профілактичного медичного огляду та на випадки травмування дітей. Здійснення медичного супроводу дітей, надання їм у разі потреби невідкладної медичної допомоги відбувається відповідно до нормативно-правових документів. Медичними працівниками закладу постійно проводиться санітарно-просвітницька робота з батьками, працівниками та дітьми щодо попередження різних захворювань. Інформація висвітлюється на сайті закладу, санбюлетнях, куточках для батьків.

Протягом 2020-2021 навчального року педагогічними працівниками дошкільного та шкільного відділень закладу проводилась системна робота щодо формування здоров'язберігаючої компетентності через створення фізичного, соціального та психологічного комфорту в освітньому середовищі. У дошкільному відділенні закладу під керівництвом сестри медичної Ладної В.І. продовжилася робота в межах впровадження «Школи сприяння здоров'ю» за напрямом «Рости, матюк, здоровим!», проводилися процедури загартування повітрям (усі вікові групи), сухе загартування ступенів ніг (усі вікові групи), обтирання вологою рушавичкою (групи раннього віку). Протягом навчального року впроваджувались оздоровчі заходи: масажі (крапковий, щітковий) (дошкільні групи); ходіння по канату, гудзикам, каштанам, драбинам з метою профілактики плоскостопості тощо.

При проведенні моніторингових досліджень щодо стану здоров'я дітей у 2020 – 2021 році було проведено аналіз таких параметрів:

- визначено коефіцієнт захворюваності дошкільників;
- визначено відсоток захворюваності у різних вікових групах;
- визначено кількість дітей, які не хворіли протягом року;
- визначено групи в дошкільному відділенні з високим та низьким відсотком захворюваності.

Сестра медична Ладна В.І. постійно проводила спостереження за організацією оптимальних санітарно-гігієнічних умов: забезпеченням вологого щоденного прибирання групових кімнат, класів, дотриманням повітряно-теплого режиму, фізичного навантаження на фізкультурних заняттях. В умовах карантинних обмежень, з метою запобігання поширенню на території України хвороби COVID-19, в закладі постійно проводилось кварцювання груп, класів (за визначеним графіком), прогулянки на свіжому повітрі, контроль за ранковим прийомом дітей до закладу (вимірювання температури). Питання стану здоров'я дітей, створення оптимальних умов для запобігання захворюваності здобувачів освіти завжди були присутні на нарадах при директорові та педагогічних радах. З дітьми і батьками проводились тематичні бесіди про здоров'я і фізичний розвиток, спорт і гігієну, раціональну рухову активність протягом всього дня. Згідно з навчальним планом педагоги проводили фізкультурні заняття, як в приміщенні, так і на повітрі, при цьому намагалися враховувати індивідуальні особливості дітей. Вихователями та вчителями щодня проводилися ранкова гімнастика, пальчикова гімнастика, підбадьорливу гімнастику після сну в дошкільному відділенні, фізкультхвилинки на уроках для підвищення захисних сил дитячого організму.

Одним з пріоритетних напрямків роботи керівника є забезпечення соціального захисту, збереження та зміцнення здоров'я дітей і працівників закладу освіти. У 2020 – 2021 навчальному році харчування в закладі здійснювалась відповідно до законодавства та нормативно-правових актів, впровадження системи управління безпечністю харчових продуктів (НАССР).

Харчоблок закладу укомплектований кадрами. Для підвищення професійної майстерності кухарів Держпродспоживслужбою, адміністрацією закладу проводились семінари-практикуми, консультації, бесіди з санітарного мінімуму, тестування та анкетування працівників з метою дотримання вимог Інструкції з організації харчування дітей у дошкільних навчальних закладах, Санітарних регламентів дошкільних закладів та закладів загальної середньої освіти. Працівники харчоблоку ознайомлені з санітарними правилами, умовами, термінами зберігання і реалізації продуктів, технологією приготування їжі, мають необхідні медичні висновки, забезпечені спецодягом та предметами особистої гігієни. Про це свідчить відповідна документація (накази, медичні книжки, журнали огляду працівників харчоблоку на гнійничкові захворювання, ознайомлення під особистий підпис з інструкціями).

На харчоблоці є в наявності інструкції щодо правил миття кухонного посуду; інвентарю та обладнання; графік генерального прибирання харчоблоку. Всі кухарі мають спеціальну освіту. Санітарно-гігієнічний стан харчоблоку задовільний. Система холодного та гарячого водопостачання, технологічне та холодильне обладнання знаходиться у робочому стані.

Паротягом 2020-2021 навчального року в закладі було організовано безкоштовне харчування дітей пільгових категорій (дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають під опікою і виховуються в сім'ях; дітей-інвалідів; дітей працівників органів внутрішніх справ, які загинули під час виконання службових обов'язків; дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям»; дітей, батьки яких є захисниками України, добровольцями – захисниками України або загиблими (померлими) захисниками України; дітей, батьки яких є учасниками бойових дій на території інших держав; дітей, батьки яких безпосередньо беруть, брали участь у проведенні антитерористичної операції або загинули під час проведення АТО) за рахунок місцевого бюджету на суму 14 грн., користувалися пільгами харчування 73 дитини, що складає 15% дітей закладу.

В закладі організовано харчування вихованців груп подовженого дня. Приділяється увага вітамінізації харчування здобувачів освіти, організовано питний режим. Батьки дітей поінформовані з питань організації харчування, проводилися рейди-перевірки якості їжі та санітарного стану їдальні, анкетування батьків та дітей. Забезпечено проведення системної роботи з пропаганди здорового харчування та здорового способу життя, безпечності та якості харчових продуктів, необхідності дотримання режиму харчування.

Однак, у зв'язку із карантинними вимогами, в цьому навчальному році, відповідно Постанови Міністерства охорони здоров'я, за столом в їдальні могло сидіти не більше 4 чоловік, тому одночасно могли харчуватися лише 40 чоловік, це стало причиною переводу на гаряче харчування під час карантину лише учнів початкових класів, пільгових категорій дітей базової та старшої школи.

Відповідно до графіку закладу проводиться дератизація, дезінсекція та дезінфекція. Маркування посуду та дитячих меблів відповідає санітарно-гігієнічним нормам.

Продукти харчування зберігаються у коморі та в овочесховищі, умови яких відповідають вимогам (відповідна температура, вологість, вентиляція, урахування товарного сусідства). Стан овочів при зберіганні контролювався 1-2 рази на тиждень комірником Башкіревою Н.С. Терміни реалізації продуктів у харчоблоці дотримуються згідно відомостей накладних та сертифікатів якості. Щоденно кухарями під контролем медичних сестер відбиралися добові проби всіх готових страв, які зберігались згідно вимог у спеціальній тарі в окремому холодильнику «Для проб».

В закладі ведеться систематична і планомірна робота з харчування дітей, зокрема: організовано безпечне і якісне харчування дітей (замовлення і прийняття безпечних і якісних продуктів харчування, продовольчої сировини у необхідній кількості, додержання умов і термінів їх зберігання, технології приготування страв, правил особистої гігієни працівників харчоблоку); харчування здійснювалось згідно із затвердженими окремо для кожного відділення закладу двотижневим меню по сезонах року, яке узгоджено з Держпродспоживслужбою; щодня на кожний наступний день відповідно до замовлених продуктів харчування, з урахуванням перспективних двотижневих меню, картотеки страв, медичними сестрами складалися меню – розкладками окремо для шкільного та дошкільного відділень відповідно до затверджених норм харчування; кожного дня за 30 хвилин до роздачі

їжі медичні працівники оцінювали шляхом брокеражу якість готових страв, а кухарі в їх присутності відбирали добові норми.

В закладі дотримується питний режим, здобувачі освіти дошкільного відділення забезпечені питною водою, а діти шкільного відділення, відповідно до Постанови МОЗ, носять з собою бутиліровану воду із дому. Вода у дошкільних групах зберігається в спеціальній ємкості, змінюється щотижнево, перед використанням кип'ятиться, діти вживають її за потребою. Педагоги закладу особливу увагу приділяють вихованню у здобувачів знань культурно-гігієнічних навичок під час вживання їжі. Однак, наявні випадки не дотримання встановленого режиму харчування: дітей дошкільного відділення часто приводять батьки до закладу із запізненням, а в шкільному відділенні деяким класам не вистачає часу перерви на харчування.

Питання організації харчування розглядаються на нарадах при директорів, висвітлюються в інформаційних куточках для батьків, на батьківських зборах, на сайті закладу. Вихователями – методистами Совою М.Л., Дейнекою О.В., медичною сестрою Ладною В.І., вихователями дошкільних груп проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота серед батьків щодо культури та безпечності організації харчування дітей вдома. Для отримання інформації батьками про харчування дітей в закладі, в інформаційних куточках груп та харчоблоці щодня вивішується меню. Також питання харчування дітей постійно висвітлюються на сайті закладу.

Адміністрацією та медичними сестрами ведеться моніторинг виконання норм харчування для дітей різних вікових категорій на основні види продуктів харчування згідно вимог законодавства у порівнянні з минулими роками (таблиця 5).

Таблиця 5.

№	Найменування продукту харчування	Виконання 2018 (%)	Виконання 2019 (%)	Виконання 2020 (%)	Виконання 2021 (%)
1	М'ясо	72	73	72	77
2	Риба	71	71	72	75
3	Масло вершкове	86	87	81	81
4	Молоко	48	51	48	44
5	Сметана	67	71	68	70
6	Сир м'який	70	69	66	44
7	Сир твердий	27	25	33	26
8	Яйце	77	77	64	52
9	Крупи	91	94	87	90
10	Овочі	45	55	53	51
11	Картопля	84	85	76	78
12	Хліб пшеничний	66	70	68	75
13	Хліб житній	93	96	93	89
14	Сухофрукти	87	87	100	65
15	Фрукти	3	0	0	0
16	Соки	39	24	24	27
17	Конд.вироби	18	17	13	35
18	Цукор	73	73	80	76
19	Томатна паста	59	71	75	65
20	Борошно	64	55	56	58

21	Олія	53	45	50	53
22	Чай	91	100	100	100

В закладі створена та впровадження система управління безпекою харчових продуктів (НАССР), призначений керівник групи, розроблено Положення про роботу групи закладу, інструкції для працівників харчоблоку, складений план розробки документації і системи НАССР, проведено навчання працівників з отриманням сертифікатів, згідно вимог ДСТУ:2003, введено в дію критичні точки: КТК-1, КТК-2, КТК-3, КТК-4. Протягом 2020-2021 навчального року проведений поточний ремонт роздягальні для працівників харчоблоку та миєчного цеху, придбано шафи для одягу персоналу харчоблоку. В наступному навчальному році планується поточний ремонт варочного цеху, комори та обідньої зали, заміна 5 мийок, придбання шаф для зберігання прибирального інвентаря тощо.

Необхідною умовою сталого розвитку закладу загальної середньої освіти є належне його фінансування. КУ НВК 16 СМР є комунальною бюджетною установою Сумської міської ради, яка фінансується з державного та місцевого бюджетів.

Штатний розпис Комунальної установи Сумський навчально-виховний комплекс № 16 імені Олексія Братушки «Загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Сумської міської ради затверджено в кількості 76,03 штатної посади. Середня заробітна плата працівників закладу у 2021 році складає 11000 гривень.

Адміністрація закладу здійснює соціальний захист працівників закладу, сприяє підняттю престижу педагогічної праці, суспільного визнання вчителя. Забезпечено своєчасну виплату заробітної плати працівникам закладу згідно тарифікації, відпускних та матеріальної допомоги на оздоровлення.

Кошторис НВК № 16 на 2021 рік складає 18704,212 тис. гривень, що на 5223,142 тис. гривень більше, ніж у кошторисі закладу освіти на 2020 рік, з них: на оплату праці і нарахування на заробітну плату працівників 15520,708 тис. грн., на придбання товарів 421,888 тис. грн., на використання послуг 176,438 тис. грн., оплата комунальних послуг та енергоносіїв 604,282 тис. грн. Фінансове забезпечення закладу проводиться за рахунок коштів засновника – Сумської міської ради, освітньої субвенції на оплату праці працівників, оплату комунальних послуг та енергоносіїв, видатки на харчування дітей, соціальний захист дітей-сиріт і дітей, які залишилися без батьківського піклування, видатки на утримання закладу як бюджетної установи щодо оплати договорів з надавачами товарів та послуг.

Крім того, щороку виділяються кошти державної субвенції на видатки по Новій українській школі, на придбання обладнання і предметів довгострокового користування для дітей з особливими освітніми потребами інклюзивного навчання; видатки спеціального фонду на проведення капітального ремонту, навчання працівників. У червні 2021 року очікується розподіл державної субвенції на Нову українську школу.

Протягом року адміністрацією закладу вживалися заходи щодо залучення додаткових спонсорських та депутатських коштів, отримання гуманітарної допомоги від громадських організацій.

За рахунок державного бюджету (субвенції) проводяться виплата заробітної плати педагогічних працівників шкільного відділення, оплата фахівцям за

проведення корекційно-розвиткових занять з дітьми з особливими освітніми потребами інклюзивного навчання обох підрозділів закладу, придбання спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку для учнів з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних класах закладу, придбання інтерактивно-комп'ютерно-мультимедійне обладнання, меблів, засоби навчання Нової української школи, фінансування інших питань (придбання засобів індивідуального захисту, тощо).

За рахунок місцевого бюджету проводиться виплата заробітної плати працівникам дошкільного відділення, обслуговуючому персоналу шкільного відділення, оплата комунальних платежів, оплата товарів та послуг щодо утримання закладу згідно затвердженого управлінням освіти і науки Сумської міської ради кошторису на календарний рік, харчування учнів 1-4 класів та дітей пільгових категорій, часткове оплата харчування дітей дошкільного підрозділу, навчання фахівців, заходи енергозбереження.

КУ СНВК № 16 СМР не здійснює прийом благодійних коштів.

Протягом 2020-2021 навчального року адміністрацією закладу вжито заходів щодо створення належних умов для організації освітнього процесу для дітей дошкільного та шкільного віку згідно сучасних вимог. У закладі створюється сучасне освітнє середовище для дітей. В шкільному підрозділі функціонують навчальні кабінети: англійської мови, математики, географії, хімії та біології, 2 кабінети української мови та літератури, 2 кабінети інформатики, кабінет гри на бандурі, трудового навчання (швейна майстерня), Захисту України, навчальний кабінет - музей імені Олексія Братушки, спортивна зала, тощо. 7 навчальних кабінетів укомплектовано інтерактивними дошками, 11 кабінетів мають мультимедійні комплекси, 6 кабінетів 1-3 класів Нової української школи обладнано новими меблями, сучасними засобами навчання та обладнанням (проектори, інтерактивні дошки, ноутбуки, ламіноватори, принтери, фліпчарти, коркові та магнітно-крейдяні дошки, ігрові та бібліотечні куточки, розвивальні ігри, тощо).

Щороку виділяються місцевому бюджету кошти державної субвенції на надання особам з особливими освітніми потребами. У 2021 році на ці потреби виділено 785,499 тис. грн., з них: на оплату праці фахівців – 546,296 тис. грн., на придбання обладнання і предметів довгострокового користування 239,230 тис. грн. Так, у 2020 році було придбано учнівські меблі, корекційні засоби навчання, оргтехніку (комп'ютери, планшет, інтерактивну дошку), сенсорне обладнання. У листопаді-грудні 2021 року очікуються кошти державної субвенції на 2021 рік для осіб з особливими освітніми потребами.

Для проведення корекційно-розвиткових занять з дітьми з особливими освітніми потребами у закладі створено корекційний блок, де функціонують: бібліотека, кабінет логопеда, ресурсна та сенсорна кімнати, кабінет лікувальної фізкультури. Для інклюзивного та інтегрованого навчання дітей з особливими освітніми потребами в закладі використовуються спеціальні засоби корекції та індивідуальні технічні засоби, які щороку придбаваються за рахунок державної субвенції (із місцевим співфінансуванням) для осіб з ООП.

В закладі облаштовано обідню залу для учнів, наявна їдальня із сучасним технологічним обладнанням, сучасний медичний кабінет, пральня.

У грудні 2020 року зроблено ремонт туалету для хлопчиків на II поверсі. У 2021 році заплановано на грудень 2021 року зробити капітальний ремонт туалету

для дівчат за рахунок міського бюджету 200,0 тис. грн., у вересні 2021 року за кошти депутата Сумської міської ради Вегери О.О. здійснити ремонт кабінету під спортивну залу для дошкільнят.

Для забезпечення безперешкодного доступу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами у закладі функціонує ліфт, на входах до будівлі облаштовано два пандуси, здійснює підвешення учнів з особливими освітніми потребами із порушенням опорно-рухового апарату шкільний автобус, який має спеціально обладнаний підйомник.

На території закладу обладнано 2 сучасних майданчики зі штучним покриттям (гральне поле для школярів, дитячий майданчик для дошкільнят), працюють 3 дитячих майданчики, 1 тренажерний майданчик.

У 2021-2022 навчальному році адміністрації та батьківській раді закладу потрібно спрямувати свою роботу на вирішення питання добудови пілетної котельні та гаражу для шкільного автобусу, оновлення асфальтового покриття та завершення огороження території закладу, пошуку коштів на ремонт актового зали та коридорів.

За кошти місцевого бюджету, виділені на утримання закладу освіти у 2020-2021 навчальному році були придбані наступні товари: дизельне паливо та мастильні засоби для автобусу; придбання камер відеоспостереження (72000 грн.); текстильні вироби; лампи бактерицидні; електротовари, електроматеріали та електроінструменти; господарчі товари та інвентар; протипожежні двері та люк; сантехнічні вироби; миючі, чистячі та дезінфікуючі засоби; будівельні матеріали (шпалери, фарба, пісок, крейда, тощо); будівельна фурнітура; м'ясорубка у харчоблок; кухонний та столовий посуд; кухонне обладнання та приладдя; антисептичні засоби; товари індивідуального захисту (маски, щитки, рукавиці, тощо); комп'ютерна фурнітура для організації дистанційного навчання; свідоцтва про освіту; термометри й пірометри; періодичні видання; спортивний інвентар; лінолеум для кабінету 1-А класу; конструкційні матеріали; кардріджі; спортивна й шкільна форма та новорічні подарунки для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; класні журнали; учнівські меблі (одномісні парти зі стільцями); медикаменти та перев'язувальний матеріал; дитячі іграшки для дошкільнят; ділова документація; офісне устаткування та приладдя; ксероксний папір; канцелярські товари; гумові вироби тощо.

За кошти місцевого бюджету, виділені на утримання закладу освіти у 2020-2021 навчальному році були виконані наступні послуги: дератизація та дезінсекція; технічне обслуговування жируоулавлювача; прокладка локальної мережі інтернет у кабінетах; телекомунікаційні послуги (телефон, радіо, інтернет); послуги зі встановлення протипожежних дверей та люку; оформлення бухгалтерської програми, електронних підписів та ключів, програмне забезпечення, обслуговування, супровід програм бухгалтерського обліку; установка камер відеоспостереження (78000 грн.); технічне обслуговування системи опалення; технічний огляд та електровиміри ліфта; послуги охоронця у I семестрі 2020-2021 навчального року; технічний огляд та страхування транспортного засобу; охоронної сигналізації; стоянка шкільного автобусу; медогляд водія; перезарядка та перевірка вогнегасників; технічне обслуговування пожежних кран-комплектів; перевірка електроінструменту; технічне обслуговування та ремонт офісної техніки (заправка та регенерація кардріджів, технічне обслуговування комп'ютерного обладнання); технічне обслуговування ліфту; ремонт холодильника; перевірка приладів,

гідровипробовування, промивка та ремонт теплової мережі з метою підготовки її до нового опалювального сезону, лабораторні вимірювання контуру заземлення, дезінфекція матраців та м'якого інвентаря дошкільного відділення тощо.

За кошти місцевого бюджету, виділені на навчання відповідальних осіб закладу освіти, у 2020-2021 навчальному році проведено курсову підготовку 4 спеціалістів: з електробезпеки 1 (ліфтер), з пожежної безпеки 1 (інженер з охорони праці), з охорони праці – 2 (керівник, інженер з охорони праці). Протягом 2021 року буде проведено навчання відповідальних осіб з цивільного захисту, відповідальної особи з теплового господарства.

За кошти державної субвенції для підготовки перших класів Нової української школи у вересні 2020 року придбано сучасні меблі, засоби навчання, оргтехніку. У червні 2021 року очікується державна субвенція на Нову українську школу для підготовки відкриття з 01.09.2021 року двох перших класів.

Протягом року адміністрацією закладу вживаються заходи щодо залучення додаткових спонсорських та депутатських коштів, отримання гуманітарної допомоги від громадських організацій.

За бюджетні кошти закладу освіти у 2021 році виконуються послуги з обслуговування системи моніторингу та енергозбереження теплоспоживання за допомогою модуля передачі з терміналом збору інформації.

У 2021-2022 навчальному році заклад продовжить роботу щодо покращення умов навчання та виховання дітей по наступним напрямкам:

- 1) підключення навчальних кабінетів шкільного підрозділу закладу освіти до мережі Інтернет для покращення умов здійснення дистанційного навчання;
- 2) ремонт приміщення та обладнання спортивної зали для дошкільнят;
- 3) капітальний ремонт туалетів для дітей та працівників згідно вимог;
- 4) подальше впровадження вимо НАССР на харчоблоці закладу;
- 5) виконання приписів з пожежної безпеки та Держпродспоживслужби;
- 6) відновлення огорожі по периметру території закладу;
- 7) добудова гаражу та пілетної котельні на території закладу;
- 8) капітальний ремонт актові зали з метою якісного проведення заходів виховного та освітнього значення різних рівнів;
- 9) демонтаж залишків списаного пам'ятнику на території закладу;
- 10) облаштування ігрового майданчику, тіньового навісу для четвертої дошкільної групи та інше.

Рівний доступ кожної дитини мікрорайону Добровільний до якісної дошкільної та загальної середньої освіти – ключове завдання сьогодення для КУ СНВК № 16 СМР. Зараз у закладі освіти навчається 480 дітей, що відповідає проектній потужності закладу. Згідно прогнозованої мережі у 2021-2022 навчальному році планується відкриття 21 класу у шкільному підрозділі, в яких буде навчатися 492 учня, що 4 % більше ніж в 2020-2021 навчальному році, та 4 дошкільних груп.

Завдання, заплановані річним планом роботи КУ Сумського НВК № 16 на 2020-2021 навчальний рік, в основному, виконані. Ніхто з працівників закладу та дітей не залишаються поза уваги. Протягом 2020-2021 навчального року усі звернення до адміністрації батьків та громадськості розглядалися вчасно та приймалися рішення колегіально.